

המלון היותר נעים ומפורסם

קופת הציונים יותר בטהרה וסיום היו מנינים א"ע בודרים והיו שבים אל המנהל. ולכן יוכלו בצדק להבטיח שביאורו של הרב קוק יהיה לירושלם היותו חסיד לפירור קים ומתמיד במחשבות של שיטתו. הוא שהתנועה פתחה היתריו בין הרבנים המתחרים עם החפשים דשמה לשם שיטה מסוימת, הנאה מתוך הרגשה פנימית ומתוך תביעה מיוחדת הנצאה מההשכלה התעניינה שפגה אל תוכו ושהוא מושפע ממנה שלא במתכוון מה שהיתה היכנה להשגתו או הודונית שזו עוד בהיותו ביופי ובמרה ידועה עוד בהיותו בחיל, הוא יצר לו בעצם של ירושלים קבוצה של חסידיו ששהו וי אשר הם נסמכו כיכ בו עד שהם יודעים כבר לחזור בצדק עמדתו בהנהלת הצבור, דשם כבוד או ממון אבל מתוך שלא לשמה באו אחרים גם לשמה עד שבמרה כמצאות תהי' אם נאמר שכעת אין בירושלים עמדה של מנינים החושבים באמת שהתחברות עם החפשים הוא טובה ורצויה, בהשפעתו הכבירה ובכח הספרותי שחונן בה וגם באופיו העליון שהשפיע על חלק מסומרי התורה, אלה אשר גם תנאי החיים שלהם העפירו אותם קרובים אל החפשים, הם נסמכו כיכ בו עד שהם יודעים כבר לחזור

על-פה על כל הפוסקים והמליצים של הרב הנזל בנגזר לאחרות כללית ולהעריצת ה"חפשים" הבונים האמיתיים של העם והארץ. . . . ובקצרים הם כלומי חוכמה על מחנה השבט עד שהתמחו לו להשליך שקעים על התרדים דבר ד' שאינם מבינים ככה, הם יודעים כבר גם זה שהתדרים אלה כפונים בשם "עמלק" ושנשמתם היא פחותה מהנשמה האצויה של ה"לוצים" הבונים והמפעלים הקדושים. וכיון שכן אין ספק שעתה אחרי כל אלה, לא היתה עובדתו את ירושלים ישועה שלמה, הוא הספיק כבר במשך זמנו לבצר את משרד הרבנות במרה וידועה הוא לבסוף לא למלאה לרעת שומרי ההתחברות עם החפשים וישאן צורך זכויות מיוחדות בשביל אלה שאין החפשים בכן הוא הראה להממשלה שגם במרה יהודי אפשר להכניס קבוצה מורגנים וכו' אפשר לשלב אתו את המושגים החלונים של ביצים לרעיונים וכו', הוא גם שחלק של שומרי התורה השתתפו בבורות ועד להצאיהם עד שכל יום ח' אפשר לו להראות להממשלה שרוב הבור, השתתף בה, הוא חוק את הקרע במנהג שומרי התורה, וכל אלה הצריכו לכל הקהלות לא היו נגדים ומתקנים ברעו הראשונה ולא גם בשנה הראשונה לנסיעתו אבל בכל זה ח' היכה מן הצדק בהמשכה של אותם התדרים אשר חשבו לראות בנטייתו לאמריקא ויד השתתפות ואם באמת היו מקבלים שם לרב והיו נאשר שם בקבוצתו ח' בכין תקוה גדולה להשיב את האחרות למנהג של שומרי התורה. אם לא ח' אפשר עוד לבטל את מציאותו ועדי ההשגחה מה שהספיק לבצר בשנים האלה הנה ח' אפשר לחקו את עמדתו היותר התרדית ואם לא בשנת ח' בשנותיו בשלם, בהמשך בעשר, והא ראי' שבעשרת חרש העירו חובשית התנגדות התדרים. אל ועד הלאה ואך חוקתי במרה בה גדולה מה שגם חוג מורה שאלמלי ח' הוא פה לא ח' אפשר שתעשה, בשח' פה דרש המורה מהממשלה לשמור על האחרות, ולא תתן בהחוקה מקום לפירורים לשור עומד וכך מעריציו קרדו אחריו קרש, ובשלא ח' פה חלום שששש אלפים בח' אבות מירושלים עצמה על כתב מחאה אל הממשלה שלא תאשר את החוקה עד שיבטל בה זכות בשביל שומרי התורה לסדר דתם עדות מיוחדות בפני עצמם, ומה שמאשר ביותר את דבריו הוא זה שגין התחומים נמצאים לא רק ברים מאלה המננים על גדול, וא לא לבד גם בדשם אשר בחיותו פה משבימים הם אז פתחו אלא רוב המוסדות האלה אשר באגן רשמו כמנהג הוא בשם נשיאם, ויש סמובים לדרב שהחבר של

היחדות החרדית וארץ ישראל

החברה, נוה ישראל, נושא עלי שם הסמור, הוא נוסרה בימים אשר לא ח' כל קשר בין אגרת ישראל ובין היהדות החרדית בארץ ישראל, בזה עם הרומן קול ישראל, שהחליטו צעירי אגרת להוציא להודיע בארץ את המהפכה באגרת בנודה ולהודיע בנודה את תביעות היהדות החרדית ומצבה בארץ ישראל, יחד עם השופר המקשר הנה הנהגות-הצעירים הנוי להכניס גם קשר סמור, קשר שר כלכלה ובכין, בין שני חלקי היהדות החרדית האלי, ועד כמה שהביא הקד ישראל, יהיו הכנה במצב היהדות החרדית בארץ ולויה הכנה שעל היהדות החרדית בנודה להתקשר עמה להתלה קיומה של היהדות החרדית בכלל, במרה בנו הועיל השם, נוה ישראל, למשך אליו רבים מהרבה בארץ ויהעיר את הלבבות של חלק גדול מהחרי הנהגה לקשרים עם הארץ קשר שהיו הנוי ומתאחד עד שהתנועה למרנה שהתנו צעירים בה כע.

מוסד זה נושא ההסמור אינו נתון שתמוכו בקצה על-פני המים ודי ביוון יהיו למסוריו ונכונותם שנתלו בו ושהם הלויים בו גם עתה אם ינוחו את תקותם כחם מוצא ומאדם שהשקיעו בו כשעה שחם נחלו באמצעותו החיפה עצומה לחתית האגודה בארץ בגולה ולהביאה אל הגובה הדרוש בתום ההתקפה היותר קרובה לעם ישראל בכלל ויראוי ד' בפרט.

ומלכר כל אלה הנה נוסר עמי הלחץ של המצב שלא חוקל במאומה ושעוד הכבד על אחת שבע וכנה מיתרה לעבודה זו שאינה ירושה האמצעות יתרה ובמרה פריצת בהתחן חיסוד אפשר להבטיח את קיומה ואף פריצת ופרות פריצתו להודיע דעות, כי בקרן של המשה עשר אלף פוזג כמו ששערה החרבה וכו' שהסכימו עלי גם באספה בירסלי ובנהגות, אפשר להקים בפעם הראשונה סיבונה של מחשבים בתים וותה, וחקרן הוא החורה ואשר במעברה קרה ותוספו עלי עוד בהמשך הזמן, אפשר שתקיים שורה של שכונות אשר תקד עד התגירה ועד התושבים הקטנים והחשובים וישגשג בזה גם הנהגה מקום לאלפי הלוצים שיתפרנסו בימים הקשים הראשונים עד אשר ישתרשו בארץ ומצאו דתם איש איש את כלכלתו על שדה עבודתו ולפי כשרונותיו.

ענין זה הוא ענין ענקי, ענין חרש עבודה בלי לוא, עבודה שישתתפו בה כל מיטב הכחות של היהדות, כחות העשירים בעני ובקשר וגם באמצעים המדיניים, ומאחר שאוגדות נכנסה בעול עבודה זו, מקיים הנה כי החזיר בה בעותי, ותעבד ותעבד, עני אשר הראה עני זה מורה ומשגשג, עני התורה והנהגה המוסרית, נאמחה לבב כל חכם הנרכה הנושא את נפשו למצא את קרש ולפתח נפשו עתה אך דבר זה נתון לנו מקום לחשש כי בהשתקפות עבודתה נכבדה וקשה זו, היתה לאפשר עבודה הראשונה הנכבדה והנוצח מאד את ח' אתן אך קלה ומקשר שון ח' שניא כרפי כל המאמר למעשה וקצת גם כלפי האגדה עצמה בחיותה את אשר נמלח עדי, לו גם אם המפל בעבודה ישוב חוקקה וקוא, דכח אביר ואיתן של חסידות-עלימה סבלנית הודעת לחשבה את פרומה שגם על שדמות והורא ועירי ישראל תחול לחתונם

העם ולחוציאן את המהפכה הרצויה, מלבד כל זה הנה סוף סוף, לא תתן עבודה זו, תיכף בשנותי הראשונות את הממשות הראוי בכדי להשכיח את העין, כאשר כבר הורה העבר.

על האגדה לשנס איפוא את מנהי, לאחו בעבודה התקלאתי וגם מעבדות הבני אל תנח ירי, ופה שרא הספיק הראשונה בשנותי הראשונות תבא השני ותמלא אחריו, ותתן גם דחיפה פאמון העם, לבצר ולחוק את עמדת האגדה בעבודת התקלואה.

בן ישראל

על דבר תנועת הפועלים החרדים בארצנו הקדושה.

בשורה קדוה ומשפחת הנוע לנו מארצנו, שמעו שמענו כי הפועלים החרדים אשר וכו' נעלה ציונה, התחילו להתארגן ומתקבצים תחת דגל, פעילי אגודת ישראל, וכן איפוא מן הראוי להתבונן על המאורע הכבד-החשוב הזה, ועל גודל התפקיד אשר השעה מפלת על שפנקנו וקברניטי תנועתנו, מי עוד כמנוי יהודי-פולני, ראו בשכר בת עמנו, באגרון ממנו לאליים וגם לרבהות מבנינו הצעירים אשר אעפ"י שקברו את חנוכם בחרהרי או בבחמיד שילנו, נעשו עתה לראשי ציונו? ומאד מאד מעציבים ומכאיבים את רוחנו על ידי הנהגותם הנשחתה ודרכם המקרקלה, את שבאמם אין נחנין ודרוש הפקרות ומפירות השתתפות של כוחם בין בעל-הבית והפעל, ותמיד היא עומדת לדימיו ומכוחו של הפועל, בכל זאת תבא אשר היא העצמית להנהיג תעמולה בעד החזקת אותם הדונים שבתחילתו, ולמסור כרסו, הם נטורים כמירוס, ואף שבעד ישוב כל העמים במחשכים, ופזקדן שושפם מאומה לא ידעו, מאו כבר שבעה און ישראל על הר מיני את כל ההשפטים הישרים והעורקים בנגזע למצבו של הפועל, בכל זאת, מים נגזבים ומחוקי, ועובדיה מציעים הוי שבשעת, כנסת הפועל להבהרתםם והסתדרותםם שד ה"אדומים" שלנו למיניהם, בה בשעה נהנו ויצאו מפתחת ישראל היתקנה ונאבד לעמו ונדה מחורתי חק' ולא די שהתנו נדרשים ומעונים ע"י כל עמי התבל, עדי כנו שנואים כיכ אימים ויראים מפשעים, ומהלך לשונם הם מושכים בהכלו שוא ובחבלי עין, באה כל פועל-למיני בחשבו שחטם חבוי לו הישועה ואינו קרש אל לבו כי באי לא יושבו, ובכורות חומים קרש ואמר גם למשפחות המבוקרים והמוגנים אשר רק משרה אחת כמו דעקר ולשרש אחריו קרש ישראל וקנינו, ואיתנו מהתקדים אשר חבוי על דגלים המלוכלך בדם — את מלח, חופש" לא יחפצו להבין עול כל כפסם בזה שחם שמו משרה לגנש נגול, בעיב מאתה את מסורתנו אשר בעד כל חון לא נחלופה, ואין ידוע לבני לראות אף בגוליו את חוצאםם באהם ביום השק' בראשם ככ חוצות, וגם לפני דלותי בתי כנסיות ומדרשות וזבנות להרצין את דגם של יהודים החרדים הם קוראים לקטת את עתונם, פאלק ציונונו הנדפס ביום שק' וחרם שפחלים לציר ולענות את נפשם של חיותיהם והחפשים איתנו לתת לך יהודי דשמוע חוצותם במלחמתם כנגד קיומן של תחרה ירושלים קאת ארצםם דעגור את כל תהדוים" (עבדא במעוצה העיונית כלודו וכו') וגם את זאת עושים בשם תחופש" אשר הם יורשים בעד כל המין האנושי, וכל הכחשת הפעולות אינם דחועלי ולחטיב מצב החומי של תנועת, רק להרע לך למאמתי נשחתי וממנש לבני ומתקשר ותעשה ידועה ותחזקת עם שמים אור לחשך, ותחבול ליל מאור ישימן, הם עיונים את האב"מ מים חיות, ותחבול להם בפרות בורות נשחתיים, וכלימה חכמה פנינו על שחששנו עד כה ולע-הפועל-התנועתי, אין בכל זאת גורל לרי שהתלקטו שלחתיים לבנות אחרים מותדים בגין חוגי הצעירים הפועלים ונציא את אשר הנהגו חומים עכשיו ובאור גדול, השמחה בלב כל חרדי, היינו לאותן איך שגם על שדמות והורא ועירי ישראל תחול לחתונם

העם ולחוציאן את המהפכה הרצויה, מלבד כל זה הנה סוף סוף, לא תתן עבודה זו, תיכף בשנותי הראשונות את הממשות הראוי בכדי להשכיח את העין, כאשר כבר הורה העבר.

בבשרות הוא מלון ורשבסקי

שע יום יוכלו לפתור שאהו זו בחיוב. החלטת הממשלה הליגנדרית הענישה את היהודים שפגרו הנויותיהם ביום כפיר, עוררה שוב קצף בין המסין היהודי ארצי שהחשיבה כבר לנייטרלית בעניינה רה.

בשעת, כל נרדי הכריזו בפרושים בבית הכנסת הגדול בלונדון שביניה ברושה דשלה להם את משכונתם פלשם הנאשים ענו לריושיתיהם ושכמי דתם, אבל מיר, אחריו, פפרו את כל המקהלה. המתפללים החרדים שחמו מאד ע"י שנפטר מהמקדחה שהשתתפו בה גם נשים.

הקתל היהודי בלונדון סבר הרבה משפט האחרון שהיה שם.

— מלונדון, מדיעיים שמשלחת של נוצרים אורתודוקסים יצאה מאי לונדון-לספר על הגירה היהודים לארץ, המשכחה תקיבל ע"י ה. מ. המלך. היא תנסה לבאר להממשלה האנגלית גם את הסכנה העריבת, והדרוש להעמיד את הארץ תחת שדטון נוצרי גמור.

מלך יונו-סלבי, ביהר עם פרוינדר-ספר-רוסני נחמנו בתור מיני הכנס' היותה הקתונית בארץ ישראל, — המבנות של ביהמ"ד הגדול והראשון לעבוד הטבק בארץ ישראל, נשלחו בזמן האחרון מהמבורג לאמריקה, שבה נמצא ביהמ"ד, בתי חיישה דומים לו ופתחו בקרוב בהמבורג ובגרעני.

— ברוינסק תחול להתברר משפטם של 30 קומוניסטים יהודים שמאשימים אותם בקשר כנגד הממשלה הצרפתית.

בחתת חרש שחון המציא אגרת ישראל בריטא דהמבורג הא"י בפנקספרט כל הכסף בעד 600 דונם אדמה שנקנו על ידי בארץ ישראל בקנין, זו השתתפו 40 חברים.

קיש — ובדור-רגל

חרשה נפלה בישראל חרשה מענינת לפי דעת העונינו היוםיים, המפפד קיש בעט את הבעיטה הראשונה בכדור הניגל בתלפיות לכבוד פתיחת העונות.

ואחרי — ביום השבת.

ואחרי חש, מי שהיה שברור-רגל הוא מילתא וסורה לישראל, הנה בא הוא בעצמו, העומד בראש ההנהלה הציונית בארץ-ישראל, ויובה לדעת כי לכבוד ער-ישראל, הוא בעט בראשונה בכדור.

ואם חשב מי שהיה שברור-רגל בתי חספר המשחקים בכדור-הרגל בשבתות וצוחקים למחאות של שומרי-התורה אין דעת ראשי הנהגה הציונית נחה מתם, הנה בא הראש יומפיע את החותם הורש"י של ההנהלה הוא בארץ-ישראל, על משחקי כדור בשבתות.

מעשה ין-פרוילנד והפערין, נסיעתם ברוש-גלגל במבוכות ביום חשבה, ואכולהם במלון כנרים, עוררו בזמנן את התנועות חבי גדולה בקרב חוגי חסידים שומרי התורה בארץ-ישראל ובשם בכל חילום נשמע, וייעשו הספים על חילול חשבת הקדושה לעם ישראל מאו ומקם, ועוד דא קשמי ועוד לא נחו חלבתה הנועשה, גם על כל מעשי חילול הקרש, מצד המוסבוליים שקבעו את משפחם קביעה למונים רק ביום חשבת, ועוד מעשי חילול כחנה וכחנה, אשר היו לעבודות הכופות ומבאבות-לרב חתם ישראל, המבטות — ויבא גם קיש בין המחללים ל שני חלשים התפתחות הציונית במעשים הנוצחין, אן הראו כבר את יחסם ההסתדרות בכלל לקבש בגישראל, ויבא גם ראש-התנהלה ח' ציונית בארץ ישראל ויבעש.

קיש יצא הפעם בעצמת-הכבוד שלו, דעבט-גרא בגדור, בריאם בהגאות חס-חודיו כלו, ולחשלים בעעטה זו את התנועה המרגנית, התנהגותה של חסידות הציונית כגפן קרש ישראל.

הרץ ורחפיה על כך הקטנורי שהם מעוררים בוכתה היא מנאמם, שלא בכדי לכפר זכות על הכלל כויר יצאו, אלא בשב נטחים חסמיו, ככפר ולבכות על מעשי פרוינדרים.

הכך יודעים ומורים כי כל היהדות החרדית וירש"ב הישן שואפים לבנין ארץ ישראל, הפצים בתקומתה ועלמם בכל מירי דאפשר לבנותה וישיבה, ואין שום צורך לבוא בהאשמה ע"י ואח"כ תהרין שגם היא עוסקת בארץ, שקול סיבותיה ושריא אחורין, ואין בכיו שום חרש מלבד הקטנורי שהנה חמא גנול כלפי היהדות החרדית, ואחרת היא והפיכה היא לבני הסנטורי, על הישוב החרש.

ב: מלכר הקושי הגדול בקבנות שלקח עליו הרב ברלין בחאור שיבה הישוב החרש אל חיק התורה, שדגם גם במאמרו היא שאינו מוצא לו שום סמובין הרי העובדות ומעשי הישוב הציוני כארץ מפתחים ומתקדים את דבריו והרי בחוכבי ירושלים עד מנרש-הקרן הקיימת תנונת קבוצות של צעירים וצעירות, שבהן, מבשלים סבכסום ומכערים, אש בשבת, לעני כל הקהר הגדול והמפמר מאד, ופרובית הקבוצות וסכחתי הסתדרות הפועלים מפסמים את הביתם בני"ם ובעיר ואם בארץ ישראל בחיפה הולכות ונפתחות שורות של תנוות יהודים בשבת למאכל ומשהה וגם לפקח ומסכר ושורות תנויות של ערבים המוכרות בשר ג"ש, ההסתדרות הפועלים בציון ועני כל ישראל רואת וכלות והרי באותה שעה ווצא המפקד קיש ממנהיגי הציונים בארץ ישראל ובעט בשבת בכדור דגל (משחק שעל ידו מחללה שבת בכטה מיני מלאכות, כגון נפחה, קשירת הרישה וכו'), בליש גל, וכן הוא מורה להודיע הצעיר דחלל שבת ולענוע על הישוב הישן המהפמר על זה והרי בבתי ספר הציונים המהפקים בכפסי קרן הסודר פמוצים כפירות ומנוח, ותורות הכל שלא ידעם ולא שערים אבותיו.

ואפילו חבתי המורתי מנרמיה הא, שלמה גיום כבואו בארץ חרדה במאמרו (בהמור גיון ג' ש"ז) ואמר: הן כל הציונים באו עד הברתם הציונית ושם עמחו: אל החרך המביילה אי-מסורה אבות ועם לא התיצבו ודא צעיר, והוא מאשים גם את המורתי המהכנס אל נבולו, והוא רק מקבל לפעמים החלטה להביע מחאה על המעשים הנעשים ע"י הציונים בגנור דרוח היהדות וזות נגמר הענין (התורה כם).

ואלא מאי באמריקא מנוריא וקאן קטנורי. באותו עתון מספר 7018 מפרסם דא אבא גאלברעג מנחיו ציוני אמריקה מאמר על אפשרות (מסחריות וככלית) בארץ ישראל, ומדאי להוכיחו שבא"י יצנה עד, אפשרות אחת לנסוע באיטומוביל בשבת מל אביב ירושלים כמו שעשה ח' גולברג בחיותו לפני כחצי שנה בארצנו מכי שיפגע בשום מקום לא ע"י המורתי בארץ ישראל ולא ע"י המורתי באמריקה ולהשאיר מנהיג התנועה הציונית גם ווחי אפשרות מסחרית, ואולי גם הראשונה ח' אסארום מסחרית מורחית" שהקבלן המורתי בקי כהן.

בגולה

— מלונדון מודיעים שיער הצורים (בואר אף דפויוס) ליהודי אנגליה השני, התמחה מחמיוסמפר חזיקין לעניי חוג ששאמיו לחששני על הממשלה המונות דסדר את חוק החרש של הלאומים לאי ריושית-היהודים.

— בגוגניו נתעוררה שוב השאלה ברבר המצאת מזהים יהודים לאינוכריסטיאנים, מניקסר החשכלה חודיעה מהתקנת האנומיות, וחיו מוכרזים לחשני מתים בשביר דפי הריעות שונאמרו ושגנו בעלונם ווצא שתקתה חיותות במגרין חכמתם לוח נסכר בות חילום ומנאמם.

גפן קרש ישראל.

תנאי ההדפסה

בארץ ישראל
לשנה 60
חצי שנה 50
רבע שנה 30
באמצעות השנה 15
מספרות 8
בשאר הארצות 12
הדפסת המכתבים
הוצאת הספרים

המול :

הספריות

אגודת ישראל

הראשי :

הרב רפאל קמלינוביץ

דפוס של צוקרמן, ירושלים

VOL. III. JERUSALEM
FRIDAY 21 NOVEMBER 192

שנה רביעית עה"ק ירושלים משרת אנדרת ישראל :
יום ו' עש"ק פ' חיי שרה כ"ד חשוון (פסחים ק"ו)
תרפ"ה

המבוקש: פועלי-אגרת ישראל
בעזק ירושלם טובבא

מי שיוודע אודות מר ולמן מיין מוילנא מתבקש
רע לנה. המערכת

מגדלי הציונים בועים בשבת במומביי, בשבת ויום חשון
החמש עשרה. עונת השחקותים בכדור רגל על המגרש
ש המפורסם בחלמיות, את בעיפת העונה הראשונה
למקומנו קיבל מגדל הציונים המרוויחה של הציונים מאיי.
הכדור של התחרות אגרת הדרור רגל בירושלם בטובות
הנשיאות וקחל רגל שבאו לראות במחנה.
והו חתנו שלמחנה הציונים הותנים לדרור הצעיר באי
לח

לענות לדורשיו אין עבודה... וצערנו הבאים לכאן מתגלה עמרים ומתמיהים על העובדה הזאת ועליהם לפנות כלשכה של אחים, למטבח של אחים וכך ביוון יצא וזאת שהסתדרו מעט פה בעזרת אחינו הפולנים מכירהם אין דהם אף מקום לבוא בלילות זמנם. או להחזיק על צופניהם דרשתי להחליט שכך חבר מאני בכל מקום שהוא מחויב לחן רק שילוני אחד לשנה על צרכי ישוב ארץ ישראל דרשתי זאת בעד פה כמה פעמים וגם בכתב עד שהחליטו. ואם כן אי אפוא הכסף שאם קימו רק את זה? הבה הזאת ה' די ספקי לנו על שכונת ניה ישראל ועל לשכת העלי. ועוד על הרבה דברים נחוצים כעל הבית מרפא שמינו נקרא עניה, אבל האמת אני אשמים גם אנחנו ואנחנו סובלים יסורי תנן, הנה חלק הנון מאני ודוקא פה בארץ ישראל כאשר אנו רואים איהו הרשלנות בעבודה הקשה עליו נכחור. מאתנו איש יראתי ויש שניה במוחם כי שאל ירבה בחוצות ושלוח אותו לעורר את אחינו ברעה בכל מקום שהם ולהביע ולרשם מהם את השלינג שהבטיחו ואחינו נתבעים ונתונים ואם כן נעשה או חושב אנכי שנעשה ונעלה. ולא נאחז בדרך נשים נכבות ונחמאנן. עוררו. נא וזכות הישג הקדוש שברענונו רק כחוק עשרתו לשם די יעמוד לנו ושלום על כל ישראל.

יעמכ מלכות

השובע בארץ ישראל.

עונת תפוחי הוהב ביום השלישי נשלח הטרנספורט הראשון של תפוחי הוהב מארץ ישראל קרוב 25,000? תפוחי המכונות ביום 144 תפוחי של יהודים וערבים נשלחו לחוץ. בפתחת העונה שערך: בחגיגה השתתפו מלבד המוכרים והמעונינים גם מושב בחור וירושלם. יפו ה' רוגלר סטורס, ראשי עיריות יפו והל אביב.

בחברת תפוחי הוהב ביום שני מרחשון נערכה חגיגה נדירה של סיום סדר זרעים. חברת, תפארת בחורים, אשר במאה שערים בבית העסק וגבאי החברה הויר נחום אינערבאך. הלוי חיי, בחגיגה זו השתתפו לבד החברים הלוסרים בבקר ובערב גם אורחים רבים סרבי העיר ונכבדי מוסד החברה. הוב. הנאון ר' אברהם הרב מרומא שלישיא דרש, הדר' כמשך עשר שילום שהפליא מאד את כל שומעי, בהתלהבות המיוחדת והכין דבריו הענינים נערכה סעודה מצוה שנמשכה בזווית כלי-זמר ורקודים של מצוה עד חצות הלילה, אחר גמר הסעודה הקיפו כל המאספים את חוצות, מאה שערים בכריזתם וברקודים, ואחרי שלוו את רבם המוסד לביחו נתפזר הנאספים מתוך התרוממות רוח מצוינת ורגשי תודה והערצה לחברי וזמבאי החברה הנ"ל.

הרכוש הקרקעי של היהודים בארץ השטח הכולל של הרכוש היהודי הוא 590,020 דונם, מתו 85,481 דונם, נטיעת ופחן 14,777 דונם, 83,825 שקדים, 13,922 דונם, 12,416 דונם, הפחן והב 54,661 אקלופטוסים. (מתוך ספרה של ארץ ישראל).

בהסתדרות פועלי אגרת ישראל, שעורי הערב של הסתדרות פ. א. י. נפתחו בשבוע שעבר, ומספר החברים המבקרים הולך וגדל וזה סדר השעורים: בערב יום א' (ג') משנה ברורה, יום ב' (ד') תנ"ך ויום ה' עין יעקב. בשק בשעה 1:15 חצי דרשה ובאר פרשת השבוע ע"י הרב ר' משה בלוא.

בשק מתפללים במנין באולם האגודה וכן קבלת שבת בשבת הבעיל בשעה 4:00 ובשבת חתונה בשעה 7:00. כל החברים מתבקשים להופיע בפרוכי זה לתורה ועבודה. כמשיק בשעה 7:00 ביוון חצי דרשה וישיבת הערב. הרבנות חל שאר זיל ביום הראשון שחלחל הרבנות וזה אשת הרב יעקב מאיר חיי משעם הרבנים הכריזו אל העיר, רבנים ועסקנים הספידו וקדש רב השתתף בהליכות. אנו מביעים את רגשי התחממותנו לתהליך ה' יעקב מאיר שלישיא, המקום יתחם אותו בתוך שאר אבלי צירי, הנציב העליון והציונות, בראיון שהיה לציוני שווי עם ה. מ. הנציב העליון הודיע כי אחרי התפטרותו מסבות פרשיות בשנה הבאה ממשרתו יקדיש גם או את כל תשומת לבו לעניני הציונות.

הרהג אברהם גרשון לעססער זל.

ביום יום הכפורים נפגש בסנימנוט וכן רבני אמריקת הנאון ר' אברהם גרשון לעססער, הוא גולר במיר, דאבני ר' עזריאל מריר בשנת הקצין וכשיא משיבת מיר בשנת ה'ר"ל ליטו חיוו היה כבר מפורסם לעלוי ודקי מופלג. הוא שמש אצל ג'ורדי ישראל הכי מפורסמים בדור שעבר ולמד מפי הגאונים ר' שמואל אביגדור חוספאס, ר' יהואל הליר, ר' יצחק אלחנן ור' אייזיק הירץ אחרי אשר כחן ברבנות במקומות שונים ברוסיה חזון לרבנות בעיר הגדולה מינסקינש, ושם פלג הרבה בהרבה משלשים והרשעה מאסר. וחצונו במקום על הכשרות, מאתה המצות המפורסמת בתכל על האחים מנישכין העמדה תחת השתתת, ספריו המפורסמים, אחל מרע' וגאורתי חוסים, במותו חזן כן ציב שנים, וכל ימי חייו שלשלת של תורה ומעשים טובים, הנציבה, ואכליו ונחמו בתוך שאר אבלי ציון וירושלם.

מודעה

הברים שיש להם ידועת מסמיק בשחילה המבך מתבקשים לגנות להמבורית של, פועלי אגרת ישראל, בשעה 6 עד 8 בערב.

מועלי אגרת ישראל

המועלות: פועלי אגרת ישראל, בעקש ירושלם הובאא מ' שידע אודות מר ולטן מיין מוילנא מתבקש להודיע לנו.

מודעה ואזהרה

כבר הזהרנו פעמים רבות, והגנו חורים ומוהורים על דבר הנבינות וקופסאות הולב הבאות מהרל מהולנד ושוויצן שהן בחוקת איסור, עד שיהי עליהן הכשר מהבדין. כן מודעים בזה שההכשר שיצא מאתנו לפני שנתים על נבינה הלנדית ידועה, הנה הנבינה ההיא נסברה כבר וכלתה מן השוק, ומעתה אין רשות להסתרים להשתמש בההכשר הישן ההוא.

כן אנו מזהרים בזה את הקונים דרדוש מהיום והלאה הכשר מאשר מהבדין מיוחד על כל משלוח (טראנספורט) של נבינות שיתקבל אצל הסוחרים, ההכשר שעל משלוח אחר אין לו שום תוקף על משלוח שני, אף שהנבינה היא מאתה הפירמא.

ולשומעים יונעם ועתהכס ברין לכל מהלכות האשכנזים, פעהק חיו נאם מרדכי ליב רובין נאם יצחק במהרה זל פרענקלי נאם דוב צבי מרעלענשטיין.

(מקום החותם)

מזמור לתורה

אברך על המגשר לאל הנסור, אשר שלח דבר וירפא את בני מפתחתו האנושה אחרי שכמה רופאים לא מצאו תוצאות. מרפא דר, ור' ברחמי שלח לו עזרתו ע"י הרופא המפורסם לתהלה החתש, יר"א מר ד"ר משה וואלך, חיי מנהל ביתח המצוין, שערי צדק, שעבר בפרן ובפסיות נדבכה בלי לאות, עדי הוציאו מפתחתו ומצבו האנוש, וירפאהו בעזרתו יתש.

ועל הטוב וזכרו האחים העוסקים באמינה חיי יוסף ור' יהושע נני ואחיות אשר הטיבו עמו ושמשו אותו בכל וכלתם והספיק לו כל צרכיו ביריות, אשר שרות כואת איא למצוא במקום אחר.

יצוה ה' סכרו וישלח להם ברכה והצלחה, בכל אשר יפנו, ואקוה שכל קרובי ומכורי בארץ ובחצר ידעו להוקיר את המוסד השגשג הנ"ל.

ברגשי כבוד וזכרה:

שלום צבי גולדברג

מלמד בחי' עין חיים

חולים במחלת הקיבה והרומטזים

בא לעירו מאמריקת מר דוד שוחרם ממניסן, מוסח שהתמחה במקצוע, בביתח בארצות-הברית במשך 10 שנים, הוא יודע להפאות את סובלים ממחלות הקיבה (פעציות וכו') וגם ממחלת הרומטזים, ורפוי הרומטזים נעשה באמצעות מפור נוגי ומאמנות, בשני מקומות הוא מסור את, הפיקה (חינעה-עול) מתרגלים בלי לחתוך — ועושה גם מסוגי למחלת האסטמא.

אחרי: מופל של 10 מנגנים מרגישים כבר החולים את עצמם טוב.

הוא עושה פעמים בשבתות אלקטרוויצי ביום ר' משעה 2—5 יעשה מסני קעניים עבור תשלום של 5 גיט.

חוא מרפא גם את מחלת הגרון ומחלות העור.

מעונה בחצר ביתההעם בלונדון משעה 12—10 לפנה"ס, יום 2—5 אחה"צ.

קפת הרבנים

יסוד רבותינו הגאונים הצדיקים מארי דאריעא דישראל שלימיא אוריהם למפתחים ולפסמים: Chief Rabbi DISKIN & SONNENFELD for KUPAT HORABONIM Jerusalem Palestine

בעזריית.

מחיר הגליון 1 גרוש מצרי

קול ישראל

תנאי ההפצה: כל שנה 50 גליונות, כל חצי שנה 25 גליונות, כל חודש 10 גליונות, כל שבוע 5 גליונות, כל יום 1 גליון. בארץ ישראל: 10 גליונות, בחו"ל: 15 גליונות. מחיר: 1 גרוש מצרי. תשלום: מראש. חשבונית: מראש. תשלום: מראש. חשבונית: מראש.

מחיר המודעות: כל שורה 4 גרוש, שמיניות רתיים, הנחה הנונה, אין המערכת אחראית בעד, תיכין המודעות וסגנינו, האדריסה לכל עניני המערכת, האדריסטיסטיקה: Redaction "Kol Israel" P.O.B.513, Jerusalem Palestine. מספר החליפון: 461 Tel.

עתין חרדי שבועי

שנה רביעית ע"ה ירושלם ח' יום י עש"פ ח' ישרה כ"ר חשון (פסחים קו) מטררת אגודת ישראל: לפתור ברות החורה והמצות את השאלות השונות אשר תעלינה יום יום עק הפרק בחי' עם ישראל.

לתקנתם של העולים החרדים

העולים החרדים הבאים יום יום לשכנת האגדה, ומבקשים סיוע ומני וגם קונסטרקטיבי, מחיבים אותנו לפנות בקריאה אל היהדות החרדית בירושלם ובכל אחר אחר, חשפע נא שונתם בחיו ואל תשאר חבוי בין כתלי העשבה, הן עליה עליו אנשי חילי האלה לבנות את הארץ ולהבניה בה, ומצד הכביר אחם והפך העבודה בלכבם, הלא כבר נפצו בראשיתם את חומות הברזל של חקי החגיגה והלאות, וברצון חי והשתוקקות אמציה המפרצו לארץ, על מנת להרל בעבודה, במלאכה ותעשיה וכו', ועכשיו הם נעצרים על דרכם, מסיבת חסר הנואה קטנה סדור קטן תשלום שבה ירבה זכות מלאכה למפרע, אי קניית מעט חפר לפלאכתם, והאם לא יבואו הנולה ובני הארץ להציער אותם את העד החאחרון קרימיה.

הלא הם מלאו את כל חובתם, התמסרו לארץ, נפוצצו את כל הנשים מאחריהם, אינם רוצים ואינם יכולים לסגת אחור מסירות נפשם מחיבת את כל העם לבוא לעזרתם, ובשלמנו אף חלק קטן מחובתנו כלפיהם, ובתתנו להם סיוע שאינו כ"כ קשה לנו, הלא יכולים הם עזרי פולני למסור את אשר החלו להסתגר להשתקע בארץ, בסכומים קטנים הם יודעים לחולל נפלאות ולהסגל לארץ, ובקרבן קטן מצוינת נחתה לנו ההוסטנות להשתקע בספעל בכורי בבנין בית ומשפחה בארץ ישראל.

מזה ויכל להשתמש מזהנתו לשונת כונו ארצנו, מחוק ומבצרי היהדות הצרופה, כל היהודים-החרדים שבארץ ושכחורל מחיבים להשתתף בביוע עולמים, על כל המרכיבם, ולשבות אגדת ישראל מושלת החובה לעורר מקרים על כל כל הבורה, הדמיוצם שישתתפו בבנין הישוב, סדור העולים ונטיעת עם ישראל בארפת ישראל, ועל כל הקהה החרדי לעורר להעסקים בקבוץ ובגבית מם העלי הוד.

איש אל ימנע מפלשל את חובתו להעולים, איש אל יפטר מלתת את כלי חיון הנחוצים בידו בבורנו העולים לבנות בית לישראל בארץ ישראל.

הרימו לקרן העולים, ובואו לעזרתו, ח' בגבורים, לעזרת העולים המקומים עולה של תורה בארץ התורה, הרימו לקרן העולים, ושלמו חובתכם בקיום מצות ישוב ארץ ישראל.

ישובו של הרב קק.

בימים האחרונים נתקבלה ידיעה שחבר קק עזב כבר על האני' על דרך שובו לירושלם תחתיו שרבים מחבריהם לרבר ה' קשרו אל גטיעתו מאמריקת, בחשכם שהוא יתקבל שם לרב וישאר שם, מה שהי יותר רצוי ויותר מתאים לו, ומכשיר יותר רצוי ויותר מתאים לו, וירושלם ואילו גם בשביל אמריקת, נתאמת כניואח לא רצתה גם אמריקת לזכות בן ואילו אין הוא יכול, למצא מקום לנפשו ביא בירושלם, ארץ ישראל גבוה מכל הארצות והירושלם מארץ ישראל ופרו חרב בירושלם באופן שרק המקום הוח כסוגל למכון שבתו אשת ממנו רואה הוא אץ רבן של כל ישראל אשר בחצולם בלון, אבל איך שיתיה עיבדא הוא שהוא מתקרב שוב אל ירושלם.

הימים השקטים במרה ידועת, אשר ירושלם ובתח להם מתעורר ממנו חולקים וקריבים אל צדק ועתיק צפוי מעתה שוב לזכרם קשים של תקלות וקטנות שחנם עפוי רוב הוצאות וישראל מתשימה חמורה של רק וירושלם עתה שוב למבך של מלחקה אשר תקפו החולל עם דרובה הלגיו על מפתח וישא תפסן, מה וירב אולי אלי באשר חובת עתיק שוב לחוסמת בוי של אשתקד ושתתי ליותר אורן ומים.

אם אמנם מופרי הוא עתה לחרות את כל הקלחת חתה ועד הראשי שערי חסר

בבשרות הוא מלון ורשבסקי

בעלי קרנים.

י"ד.

הצגה בשנת 1878 בקונגרס הברליני, בא
העוסמת לכוונת חארי ו"ב" חברה "ביח
את השמות לבס של צירי רומני לקרן האומים
שיטולקין לה "חותרת" עשמה במשלהם לאמה
הבן-אומות, המיניסטרים הנ"ל-חיו-די
לא להירשם את השואה שחמיו עליהם השואה
הלאומים והמחוקקת השואה בחרתם לארצם
בקורת שובקם את הענייני העל...

[illegible]

זכריא

בזיווגות

— ברוגמת מעשי ממשלה קובעת רוצה גם הממשלה גם

בְּחֹל יִשְׂרָאֵל

מלאכות חרדית לפני השלמונות.

בנין ע"ד "בדורי".

בית חרש'ת לנפרורים.

סיום ששה סדרי משנה

פתיחת מחלמה לתפירה.

שוב משלחת ציונית.

יצת איום.

במה "שראף".

ע"י החלטה חיצונית יונגוס במים הקרובים לספינות
 ם וחציית בריות בארמת החברות "נוח ישראל" וגו'
 "התחת עבודת מחוקק את התקוח שמקרוב תחננים
 החרדות האגרמית הראשונה "נוח ישראל" בבתי
 ים למארה.

עתי"ן חרדי, שבועי

תנאי התמיכה

בארץ ישראל –

לשנה 25 נירים
לחצי שנה 20
באגולה לשנה 16 שילוני
במספרה 3 1/2 ינרים
בשאר המדינות לפי הערך הזה
בארצות הנילוס המזכוכה
חצי המיור.

המילס :
המסדרות
אגורות ישראל
המחירים :
הרב רמאל קצלונוכיון
דמוס ש. צוקרמן, ירושלים

שנה רביעית עה"ק ירושלם ת"ו
יום ו' עשיקפ' לה' חשוון (פסחים קב)
תרפ"ה

FRIDAY 7 NOVEMBER 1924

ואולם, עם רבוי מספר העולים החדשים, עם כל
מחנה ומחנה הנוסף לנו בארץ, ניספח וגדלה ההמדיה
המדיה המוסלמית עד כי היתדות החדרים כלפי העולים
לא רק **אצל** אצל האמצעים והכשרונות ההתאמה
בארץ, אלא אפילו בעלי הכשרונות והאמצעים המרובים
במספרם, יבואו לשרוננו ובנוסף והתורו ויעזבו, למצוא להם
מקום כלבני, מלאכה או מסחר החמישים את בעליהם.
ההתדות ההתאמה, עד סדרה, עוד מוסדות מרובות בלבנת
העולים להתאמה, וקמתיהם לפנייהם דרכים מצויינת ובחזקת
שכן ויכלי להסחרם בארץ, כל כוננה עוד בתי ערים
בראיו לקדם בהם את פני הבאים בתור הארשון ומספריהם
צריכים ואינם יודעים אתה לפנייהם בחזקת, ובמספרים אלה
שרויה בהם גם עורה חמרת, ולא סדרה עוד עשו
אפילו די שערות להורה בשביל הערים, גדולה היא
איפוא החירותה ומה תשוב. ביום תוכחה כחצונץ לפנייה
השאלה בכל חמרתה, מה עשתה רשבת עלייה

ציון ירושלים 18

העולים

הכל מידים ומבורים כשני הנרול שנתהה בן
האחרון בעלי היהודית לארץ ישראל, במקום הניח חלוצים
וקוים שחק נרול מהם בא לארץ לא רוקא לשם יושב אי
אלא לרשם רמצא כה חל השפ האמט לריות חפשים
הנרול. הנרול. חפשים כה חל. מוצול. חל. חפשים
לארץ ורם של חלוצים על מנת להאחז בה באמצעות
הנרול וז או אחרת, ומער פליטי זו או אחר ויש מהם
שהנרול הקטנים בארץ האבות. בקרוב: ממשלה הפועלים
הנרול: שם וז כל שואה כנאנים או במסעות הפליטים
בארץ או בארצות ידועות כנרול עלולים הם קרוב: את
היתומים בארץ ולצאת אותה הכסון כשנרול שואה עוד יותר
ורול מהנרול (כלם כדורשי חרוב) — במקום כל
הנרול החלול, עולים לארץ, יהודים, ארובים בעלי משפח
גם צעירים שכלל ימיהם היתה שאיפתם ומשאל נפשם
לענין לצון כנרול ובמשפח עולם יהודים שנאים לקיים את

[illegible]

וארבע ופתחלו וכספו כן וסוד תחת החשובה בלב חל אביב
 ו"ה גימטריא" שהלפיתו מקבלים בה חזק ויותר על
 דרך הקודם כחוראח הבחינו מאדיו דאדעק וישראל בורות
 לעצמו וכפי הראה ברותיו הנאונים הנשיא שלימא
 בלבד הקורות הישומות הולכים והתחיים מוכרים לתורה
 ועתה: (בין סחה סחלי) חזקם בקרבם אחת
 שבות הנאונים והמפורסמת בחל וחתה אשר חיו
 נות היתורים התרדים הוואים ומעורים עד אשר חסם
 ונעונים חרות חחאשא של בקצותו "החלוצים לפני חתם"
 ודומים וכו' לפחות "החלוצים לפני ח" שעיניהם ודבם
 ובוטח שבסמים ורוממות ח' בפיתח: בארץ הבניין בידם
 יותר חרות וצורה ובנון חתם שמעת אוי' עולם באוצר
 יום ממעמדם שמתחם הם עמלים בכל צרעם ומפורסם את
 יצחק חתומותם את דם דם וועת אדם ומחיים בעבודתם
 האדם השומעם הם החלוצים הנאונים העובדים קטני
 לקצותם עד ישראק בארצם וישראל עד אשר יקבץ
 ויחברו קצותם חתם חתם וישראל חתם חתם

[illegible]

וזמן הדליפת הנרות בעשים לך לפי השעון שבדואר 4.12 ולהשעון השמש 4.48

דרוש מזכיר לשכונת "שערי חסד" לפנות במכתב סגור לועד גמ"ח הכללי, ולועד הראשי ביום ב' וה' עד י"ד חשוון.

בשביל **הכניית-בנין** הגורשים מהעיריה
הכנס לאברהם בנצקובסקי, בכרם בית קשקול
עושה גם דוגמאות, עקם ועסקטים באומנות ליטונ
וקלישאות כרטיסי מסחר ומפות נאורס
עבודה ממרהיבה ראשונה ובוול.
גם מקבץ קרפוטרגיזיה אנגליה למשרדי הממשלה פה ובה

בשפתי רננות אהלל שם ד' בקהל רב, על חסדו
הטוב אשר נמלני לשלח דברו ליפאני ממחכתי האנושה.
ועד הטוב יזכר הרופא הנכבד החה"ש יר"א ד"ר

(מקום החותם)

עולי פורטוגל בחוה"ס" היתה אספה מקוּוּי פורטוגל
האספה בבחי"ס של פורטוגל אשר לכולל רשות
האספה בחתומות כנגד המסדות הדתיות בשם
המחשבות בחתומות כלפי העולים הדתיות הם שם
החלה העיונות ולפי החתומות כנגד שבתות חול המנוח
היה הכשרה חקלאית קורטת במסובות איז והחשבת
היה והכשרה אינם מכללים אלא רוקים לבד, ויצא מזה
לדא להכשרה ע"י בעלי משפחה גם החתומות של המוסים
היו ויצא מזה קולת ציון החתומות היו שכלל מושב
היו הרושנה 700 ל"א וע"י השני 400 ל"א
לציון ששבוה שר 30 איש בקשה שוכנים אותה
העבודה של החתומות הכללית ובקשה החתומות
הקבועה מוחזרה כדי להבטיח את גישותי הדתות
הקבועה האספה החתומה לארגן את העולים
היו ואחרי הצעות שונות נבחר ועד שבין החתומות
החברה תפארת בחתומות חברה זו שבתומה ע"י
מזה אלושבי אבי' והחללא שרופים אספה
החתומים ביניהם הגצרים שבתומה חברה חתומות
החתומות

אל שעריו הרב שהוא מוסר לפניכם בדבריו מוסר וגמרא וחזונו את דרכים השוכנת שחלבו בה מקום א' את תורה החברים הכנים הריר ויצחק ב"ר פנחס ב"ר ששון ספר הורה הורה גורל לקח הכל בשכחה הורה הנה וביחוד בשכחה הצעירים ששבו אל חוק התורה בליבם הוא הורה נתנם אורחא דחי' המשלוח הרבה ברהו' ומדראוי' להחזיקו בגורל החברה הנחוצה להם המצוי להם המצוי' הדורשים לה' מי יתן רהו' קצובים כאלם גם בכל רמעי עתיד.

בא לערנו מאמריה סר דוד שורום סטטיס
 מומח' שהתחמק במקצוע, כתיבה באיגוד-הכתיבה
 מספר 10 שנים, הוא יודע לאמץ את הסובלים
 ממחלת הקיבה (ממחלות) — עוסק במחלת הרומטיזם
 רפ"ו הקיבה עושה ע"י מסדשים מכחוריו בורל
 ורפ"ו הרומטיזם נעשה באמצעות שפור גופני ואשכנח
 בשני סטגים הוא ספור את הקיבה (התועד ענין)
 מהרגלים בלי להתנד — ועוסק גם מסין למחלה
 האשכנח.

אחרי טפול של 10 מסגים מרגישים כבר החולים
את עצמם טוב.

הוא עושה פעמים בשבתות אלקטרוני
ביום ד' מסעה 2—5 יעשה מסג' לעניים
עבור תשלום של 5 ג'ט.

הוא מרפא גם את מחלת חגורד ומחלות העור.

סעונו, בחצר ביתהעם בזכרון משה

שרוצה לזכות בהספרים „אמרי יואל“ על בראשית-

ות, המכילים לערך 279. הרשות חרשות לפי רוח חזו
מחרב חג' חר/ וואל לוב חזוי הערצאג רב בפריו.
יפנה על הכתובת דלמטח !

Sen. Garlinkel, 2 bis Rue de Rosiers
PARIS (IV) France

למנויינו וסוכנינו בארץ ובגולה!

הנכם מתבקשים למחר לשלוח לנו
גיוע מכם על השבון דמי מניה למען לא
יה מוכרחים להפסיק את משלוח עתוננו.
התנחלת

הם תמכו בידי אנשי המושבות וזו ופרסמו את אנשי
הערים והשכונות, וזה יסרו בתי הקמור חרדה וישיבות בני
בתי כנסיות ומדרשות ובני בתי אסף לקוים תקנות בתי
חולים לנפגעים ותחשוכי מרפא ובתי יומאים ויתומות, הם
זהו יסרו. בתי המכסה שונים לאלמנות ועניים סובלים
ועוד ועוד, ובכך הרבהים התנוצים הללו אשר הקימו את
הישוב, התמרוזו בכי הרף בכל דאוו ומים ושנים ועשרות
בשנים עד אשר באה ההכרעה האחרונה וכלכלה את העתים
העמידה את הישוב הארץ ישראלי לפני משבר חמור נורא.
בני האבות הללו, אלה שהיו לנו קדוה, ביצעו
ברוך אבותיהם ויתאמצו להציע לנו שכנו האבות כנעם
ובכל מאדם ויחסיפו לנו, לבלת הלאה לדרך. אבותיהם
להגדיר הישוב ולהאדירו עפ"י התכנית שהתוו האבות,
הבנים הללו נתקלו באינאנה הבנויים-ההתהלים ההרשים,
ונרתעו מפני הכניו. אוכלי חלקות, עד שהוניתו את העבודה
והגדולה והקדושה של קפת רמב"ן, עברלה שחתה יסור
ישוב ונשמה חיוו, ונתנו מקום לזוללי, וסובאי "החלקות"
שישאבו בשמות מצעירים שונים להוריד לשטחים דמו נפשו
לזל העם והישוב יאשר שמם וחבר באופן חמור וינתן למצעה
אחרון ורעה.

אמרו. הוּ הַנִּינִי מַחֲשִׁיבִים כְּרֹאֵי אֶת מַחֲשָׁבוֹת
עֲשֵׂה אֲבוֹתֵיהֶם וְאֹמְרוּ הֵיוּ פִּקְחִים עֵינֵיהֶם עֲזַמֵּם כְּרֹאֵי
רֹאֵת אֶת הַשָּׁמַיִם דְּבָרָם שֶׁל כָּמוֹל הַתְּחִלָּה אֲמִרִי כִּי אִם
וְהֵנִעַ לִירוֹת הַקִּמְסוּמֹת הַמִּשְׁתַּחֲוִיָּה בְּהִנְחֵיהָ. לִבְרִי הֵיוּ
תִּנִּינִים אֵל לֵךְ כִּי הֵאָזַן הָרֹבֵץ וְשִׁמְמָהּ וְאִם אֲפֹשֶׁר דַּה
שֶׁנָּם אוֹפֵן דְּפִרְסָם מִשְׁלֵל אִינְסוּלִים מִרְבִּיבִים בְּנִעְתָּה שֶׁכֵּךְ
לִי הַחַיִּים מִבְּאֵיִם מִן הַחַיִּים וְהֵאָזַן וְכֹסֶת כָּל מֵה
מִכְנֻסֵיהֶם לִרְחוֹב וְנִשְׁאֵרָה הַמִּיד עֵינִי וְעִירֹמִם כִּי אִם
הַתְּחִלָּה מִכְּרֹאֵי אֶת הָרֹבֵץ הַמִּשְׁתַּחֲוִיָּה לִדְרֹךְ כְּמוֹת לִקְטֹנִים
הַיִּשּׁוֹב וְהָיוּ עֹלְמִיִּם בְּיוֹתֵר מִשְׁפֹּרֵת בְּיוֹתֵר מִיֵּן מִמֵּת
וְכִבְדּוֹ הַמִּשְׁתַּחֲוִיָּה וְאִם הֵיוּ רַבִּים כְּמוֹתָם אֵל עֲלֵיתָ הַתְּחִלָּה
מִשְׁתַּחֲוִיָּה לְהִקְנֵם אֵת וְאֵת אִבְךָ בְּגֵדֶךָ הַמִּשְׁתַּחֲוִיָּה לְאֵם לְאֵם
אֵל כִּינּוּ שֶׁלֹּא הֵיחָל וְהֵיחָל מִן מַחֲשַׁבֵּה רֹאֵי וְהִנֵּה חִרְדָּה
מֵה שֶׁהִיוּ יִבְרֹם חֻזְקָתוֹ וְהִתְקַדֵּם שֶׁנָּם הַשָּׁמַיִם שֶׁל מִלְּיוֹנִים
שִׁינֹתוֹ וְאִם אֲפֹשֶׁר אֵל לִבֵּם וְהֵנִיעַ לֵפֶה מִשְׁתַּחֲוִיָּה

וְגַם כִּי שׁוֹמְרֵי הַחֹרֶת הָאֵלֶּה נִפְתְּנוּ מֵעַם לְבָרֶק שִׁמְעַ
 יִבְרִיחַ וְהָנָה לִפְנֵינוּ מִנֵּה וְהַחֲשׂוֹן שְׁחֵתֵהֵם הַחֹרֶת הָאֵלֶּה
 וְכִי יִבְרִיחַ בִּירוּשָׁלַם יִרְוֶה וְחֲשׂוֹנוֹ וְזֶה מִנֵּה שְׁלֹשֶׁת הַבְּרָעִים שֶׁלֹּא
 נִלְחַמוּ בָּהֶם, בְּשֵׁנֵי אֵין לְכַאוּרָה אֲשֶׁר מִנֵּה הַחֲשׂוֹן הַחֹרֶת הָאֵלֶּה
 וְהַחֲשׂוֹן עוֹד אֵל הַחֹרֶת, כִּי אֲמַנְסִי לִנִּי הַחֹבֶת לְחַיִּית
 וְחֻתֵּם אֵין וְכִי לְחַיִּית בְּפָאִים לְחַשְׁשֵׁן וְלֹאֵר שֶׁחֵם שְׁמֵרִים
 יִסֵּם בָּהֶם, אֲבָר עֲבָר אַחֵר לֹא נִסְכַּל לְחַשְׁשֵׁן וְצִוְרֵם מִחֻקּוֹ
 יִסֵּם שֶׁאֲשֶׁר מִנֵּה עֲבָר עֲלֵינוּ הַחֲבֵר-הַזֶּה אֵין הַחֹרֶת

ישראל! וכל כחל ושרק מוסר הרין והשבון את-הרביבים הללו.
אחור! השם— המרשש שנקטע לפני שנים אחרונה עיו.
האנה? הירושלמי במסורה דבנות עליו שבוה בשם
ישראל! עורק ששם האמיות המרבוש, שהחברים תלו
אחות של חונים שונים ב יחוד כ ס ר כ ה האגדה

הכאב האנוש הזה בהתרחשונו מקורו בהונחנותנו
על אבותינו ובהנחתנו בפת מינונו בהשוא את נפשנו
בשמים ולחיות מעשי אלה שיעזוב לא ידעו מה זה
ולעולם ידעו רק את לחם לא לבנות.
הבהונחנות על חוגנו שרנו על דבר גיין האשכונה
שיריג לא חיו לא חגונו פרחים בורדים כל זה אשר
כללים ידוקא מן האנדר - במשפט אסאפה ברכי
בהבנה"ח והבהונחנות הללו לא כבר שלא ידעו עתה אל
אלא שנהאם גם ידוכח מעט חשלקו, ב א ב א פ
א ל א ח א ב ר ה ג ה ו י ש ר א ל כ ד ר ז
חאסם הורחב כבר לא בארץ חנו לנו ער ארץ
ת. ה. — הוא — חרב — אשר דברתי — מנשאים — אנחנו
שעל נגדולות ונפלאות לחקות מעשי בעני הקרנים
ובדברים שחבורנו עליו וגם ידעו אבותינו מנוחים
שארים קח סכאן ומכאן . . .
לאו חרוד . הרחקנו ללכת לא בהבנה"ח בוק אף לא
בעלי הקרנים וישע הישוב בארץ קדשנו נשא עינינו
וחינינו נהאחם מנו חנו . במחיתותנו בנשים ופסח
ואירחא בהתרחם והבהונחנות והנוקצה אשר יוספה
אח — ובהנא — ארץ — ונכח — א — ברכים — הם — אולי נזכר

[illegible]

קפת הרבנים

יסוד רבותינו הגאונים הצדיקים מאיר
דארעא דירשאל שליט"א

אדריסא למכתבים ולכספים
Chief Rabbis DISKIN & SONNENFELD
for KUPAT HORABONIM Jerusalem Palestine

מלון ופנסיון
"מונטפיורי"
תל אביב רחוב מונטיפיורי
מצטיין בכל הסדרים הכי חרישים
ובמסור כעניני כשרות
הרב צבי ציונינג
ת.ד. 94 מסר 1
מלון מסר 1

סדרה

מי שרוצה לזכות בחספדים, אמרי וואלי על בראשית-
שמות, המכלילים לעד 279 דרשות חדשות לפי רוח הזמן
מחבר הר"ר יואל ליב הכוי הערצאג רב בפריז.
יפנה על הכתיבת דרשמה:

Sen. Garfinkel, 2 bis Rue de Rosiers
PARIS (IV) France

לחולים במחלת הקיבה והרוטמים

כא לעיתו מאמריקה מר דוד שוהם מסניס
מוססה שהמחלה במקצוע, בביה"ח בארצות-הברית
במשך 10 שנים, הוא יודע לרפואה את הסובלים
ממחלת הקיבה (פעיזיות וכו') וגם ממחלת הרוטמים.
רפוי וקיבה נעשה ע"י מסדושים מכדורי ברזל.
ורפוי הרוטמים נעשה באמצעות מפי נופי ואמפסאות
בשני מסניס הוא מסיר את הפיקה (הינער עניל)
מהרגלים בלי לחתוך — ועושה גם מסניס למחלה
האמפסא.
אחרי טול של 10 מסניס מרנישים כבר החולים
את עצמם טוב.

הוא עושה פעמים בשבתות אלטרנוציי
ביום ד' משעה 2—5 יעשה מסניס לעניים
עבור חסלים של 5 נים.
הוא מרפא גם את מחלת הגידול ומחלת העיר.
מעוניי. בהצד ביה"ח העם בברוקלין משה' 10
עונה 10—12 לפנה"ס, 2—5 אחרי"צ.

בית אכל מלון ופנסיון

צבי רב מרצקי יפו א"י

נהיגה של שפתיים, בית אמוליק (סר בני פינגולד)
מסדר ומשכיל באפן אירופי, מבט נהדר נשקף אל
הים — נ יפה, חדרים מרווחים ומרווחים — חדר
החצר ואמבטיה, שרות וזירה ומצוינה, במסור כעניני
כשרות, ושמיירת השבת עצמית.

להתוודע ולהגלות!

הנהגת כי יש חתי קבוצה מכתבים הקרא אינרז-ה-
סופרים הכולל מכתבים קדושים מאבולי הקדושים
ומגדולי משפחתו היה קיבבור רבינו עקיבא א"ר
מפונא ומבני רבינו שלמה א"ר משה ומבני רבינו
סשה סופר בעל חתם סופר ומבני אמתי רבינו
אברהם ש"מ א"ר בנימין בעל כתם סופר ומבני
רבינו ש"מ סופר אבדקקק קראקא ועוד, וגם עוד
מגדולי ישראל אשר מיועדים לעלול דרשים ביומים מועמים
ע"פ שאלתי ובקשתי מכל מי אשר ישי לו מכתבים כאלה
שדעתם לזר, בעצם ביוק ויחורו, מיר מעבידים — או לשלוח
לי ע"פ העתקה ונאמנה ומקיימת מחכם חזק למען פסחם
גיב אל הספר דרשים ולא יאשרו מרגלים טובות אלו חוצה
למדינת בהם בני אדם, וכד חזונו נאמר ובעתיד בערעקסאם
במדינת משעבדאמאקאויא בחדש מנחם תרפ"ד.
הקי שלמה סופר
בהגאון בעל כתם סופר וציל וייע
אבדקקק בערעקסאם והגליל-הקייא
Obberrab. E. Schreiber Berogaas, Slovakei

הק"י שלמה סופר
בהגאון בעל כתם סופר וציל וייע
אבדקקק בערעקסאם והגליל-הקייא

הק"י שלמה סופר
בהגאון בעל כתם סופר וציל וייע
אבדקקק בערעקסאם והגליל-הקייא

ובחזרות, קבוצה של שנים חברים ויודת העזרה להשתתף
בשפחת בית השואבה בבית מן הנאכיד שליט"א.
לגיון ק"ק. עולים הרבה חרדים שבאו לחוג
את החגים בארצנו, רכשו בעדם ובקד מכירה אחוזות נחלה
בארצנו, רובם ככולם מחכים להחזרתם הראשונה להחשוב
בקביעת בארץ ישראל יליחית בה חיים יהודיים מהירים.

שמחת בית השואבה

יד העיר לעדה החרדית סר באור ליום ה' ג'
ההיפס חגיגה לזכר שמחת בית השואבה בבית מדרשו
יסיכנו של מן הנאכיד מוהרי"א וינפולר שליט"א, הסוכה
הגדולה של הרב נתקשה בפריכות ויריעות יפה, והקוסה
גם כוכה מיוחדת נלשים שבאו לראיה בשפחה מיר אחרי
הפלה מעריב החל הקהל החרדי לנהוג לבית הכנסת ובין
הבאים נראו קבוצות מעולי פולני והרבה נכבדים מבנייהם
הנכבד בקריאה, שיר המעלות, המסוברים בשיר המעלות
יחד הקהל חרפו תרומות הנוגות לשפחת בית השואבה
ולידע העיר האשכנזי ובין כל שיר המעלות ישיחם יצא
כל הקהל חוקנים עם הצעירים בקרדיות ונגונים ונגנו גם
בחליל ובמנדולינה.

התרוממות וההתלהבות יוצאות מן הכלל נראו בשעת
כניסת חברי ההנהלה פועלי א"י לבית המדרש, שנכנסו
בכך וזוגנו לפני הרב, אחרי דברי תורה שאמר הרב לכבודם
והזכיר כי גם נואלנו בן דוד משה ישראל נקרא בשם הויך
הסם, פועל צדק, כבשו להם פ"א, י מעט בין הקהל
העצום שעמד צדוף בבית הכנסת ורקדו בענול-אח"כ ירדו
לסוכת הרב ובעדו את לבם ביון ומונוגה, ובשעה שכל
הקהל הרב סלא את ביהכנים נגנו ושמחו הם בסוכה
ברבי הורח ושפחה בחצות הלילה יצא כל הקהל
מביהכנים וכן הסוכה וערכו קרדום וענולים על המגרש
הגדול שבבתי מחסיה ואח"כ נפרדו לשכונותיהם קבוצות
קבוצות, תושבי מאה שערים והסביבה ליו את הרבנים
הרש יונגרוויי ורבים כליו לביתם בשירה ובטורה, ותושבי
מוכרת כסתי, שערי צדק ליו את הרב רפאל קצנלנבויגן
והרדל חניז לביתם ככלי ובר ובנגונים וקריב לעלות
השחר העזעו לבתיהם.

בשמחת תורה

ביום השבת ובחידוד ביום, שמחת תורה גילה השמחה
בקבוצים השונים בבתי הוונסיות ואצל רבני העדה הגדולה
דוקקין שליט"א והר"ח וונספולר, ובחידוד עזני הרבה והצלה
בחווי החסידים ואגדת ישראל בביהכנים שבבתי ורשה
ביהכנים של ר' ארי' סופסמבקי זיל בבית ישראל ששם
החלל הרחב מסקיב, חתני תורה וחתי כראשית סדרו
שפחתו והולוים כבתיהם על "קדוש" ומעודה והעיר היתה
צחלה ושמחה.

הוצפה וגסות

מסקור יאסון מוריעים לנו כי "משרד הרבנות"
הירושלמי שעזנו צרה בשלומה ואחרת המופתי של קהלת
מבריא ושואף להכניס גם שם, משרד רבנות מורני
בצורה זו שבידו של המשרד הוצפה השפעת החפשים וזר
מוסר שהוא עובד בכל מרצו ובחזותו להגשים את מטרותיו
וזאת ואין הרבה עולה בידו, בשל התנגדותו הנמרצת של
המאדאמארא הגאון חזקוני ר' משה קליערס שליט"א,
ל"משרד" כזה שהוא בנגד למסורת התורה, ובשל ריאת הכבוד
שרבני קהלת מבריא רוחשים דרכם המצוין הזה, והנה
שלח המשרד הירושלמי כעת את הצעיר והחשק קייב
סחיה, למבריא לנהל תעמולה בין רבני הספרדים שטח
שיסור, משרד רבנות במבריא "וצדק" את הצעיר הזה
בחור, רב אשכנזי, אנורוצים להביע בזה את חזקתו כי
רבני חזוני הספרדים הייז במבריא יבינו את אשר לפניהם,
וקא יתנו כי תעלילים ימשלו בהם, ולהביא לירי חזול כבוד
התורה ח"י.

בתי התנוק לבנות מיסוד אגדת ישראל

בתקבלות התנוקות בכל יום משעה 4 עד שעה 7
לפניה: בעיר העתיקה אצל בתי מחסיה.
בבית ישראל חזק וקף אדומי ובבית התנוק
בבתי בריוויא.
המורים יתמזו ביום ג' א' דבת חשון הבע"ס.

בעזרתה

מחיר הגליון 1 גרוש מצרי

גליון 3 (129)

קול ישראל

עתון חרדי שבועי

VOL. III JERUSALEM
FRIDAY 31 OCTOBER 1924

משרת אגדת ישראל:
לפתור ברות התורה והמצוה את
השאלות השונות אשר תעלינה יום
יום על הפרק בחיי עם ישראל.

שנה רביעית
יום ו' עשקפ נח ג' חשון
(פסחים זה)
תרפ"ה

היהדות האמריקנית ואגדת ישראל

הרב ב"ר ככל ואת שהמורתי עוד לא ירד מעד
שקתן הציונות המורתי המקבל עוד ישתדך להעצים את
עני המורתי הנהגה, דקתח את לבני ברסיונות ומדוחים
והבטחות שוא כי הכל חזיו בהרחבת התנועה המורית
ובתגדלת השפעתה עד התנועה הציונית... ועוד רבים
הם הקרבנות שהמורתי קריבים על המוכה העיוני עוד
רבים הם חזיונים המסכים אשר יאמינו בתום דבכם אל
ההבטחות והתקוות השונות שאישי המורתי מבטחים את
החברים.

אולם אם עשרים שנה של עבודה מאתה עם הציונים
מצד המורתי לא הועילו לקחת לגמרי את עני האחרון
והעמידו על מקורו, מאיזה סבה שחיה — אין זה בכל
ואת כבודיהם אם עשרים השנה האלה לא משכו קצת בעד
אחרים — ישמשו קצת טוב בשבילנו:

רבים הם בין המספרים, גם המנהיגים של אגדתנו
המסתמרים או מעצמם לנפנים ע"י שהתנועה אינה הופיעה
קצת באחור וכן, לו הופיעה לפני עשרים או חמש עשרה שנה,
בעת שהתנועה הציונית עוד לא חדרה כיכ אל שדרות העם,
היתה הצלחת האגדה גדולה יותר מאד, כפרסומי שגם אני
הקירב בת ה' יעשי אליעזר זיל-פרילסן מציונימר,
יחד יעזובם ויעלה ויבנו ביהם על רמת פסגת ההצלחה
אשר ועושר יחד בחורה וגדולה על שולחן אחר.

הנני מוסיף לכי דריוני המופלא והמופלא מוהר
שלמה מאטיל שו"ב ודעונו העדינה חתי לארשינו בנם
היקר והנעלה כמר אחרן ג' ניסכונים אוורוב עם ביג
הקירב בת ה' יעשי אליעזר זיל-פרילסן מציונימר,
יחד יעזובם ויעלה ויבנו ביהם על רמת פסגת ההצלחה
אשר ועושר יחד בחורה וגדולה על שולחן אחר.

הנני מוסיף לכי דריוני המופלא והמופלא מוהר
שלמה מאטיל שו"ב ודעונו העדינה חתי לארשינו בנם
היקר והנעלה כמר אחרן ג' ניסכונים אוורוב עם ביג
הקירב בת ה' יעשי אליעזר זיל-פרילסן מציונימר,
יחד יעזובם ויעלה ויבנו ביהם על רמת פסגת ההצלחה
אשר ועושר יחד בחורה וגדולה על שולחן אחר.

הנני מוסיף לכי דריוני המופלא והמופלא מוהר
שלמה מאטיל שו"ב ודעונו העדינה חתי לארשינו בנם
היקר והנעלה כמר אחרן ג' ניסכונים אוורוב עם ביג
הקירב בת ה' יעשי אליעזר זיל-פרילסן מציונימר,
יחד יעזובם ויעלה ויבנו ביהם על רמת פסגת ההצלחה
אשר ועושר יחד בחורה וגדולה על שולחן אחר.

מחיר המדפוס
כל שורה פס"ס 4 נרס
למספרות דתיים
הנהגה הנונה
אין המערכת אחראית בעד
תוכן המדפוס ומסגרת.
האחריות לכל עניני המערכת
והאדמיניסטרציה:
Redaction, "Kol Israel"
P.O.B.513, Jerusalem
Palestine.
מספר התלפון, 451 Tel.

VOL. III JERUSALEM
FRIDAY 31 OCTOBER 1924

הוא חוג פעולתה עד עכשו, ויש בזה שתי סבות, האחת
היא שוב המורתי שהרעיש את העולם היהודי באמריקה על
הקרנות הציוניות, והפח לזה גם מרץ רב מאד אגדת הרבנים
וזה דרכה של העבודה הציונית להעלים את עיני המשתתפים
בה מהמגרעות המקומיות, למען אשר לא יתנו את עיניהם
במגרעות העבודה הציונית עצמה, הסבה השנית היא מה
שבבדל עוד מתחלכת בקרבנו מעות מקובלת שמוסר צבורי
בלתי מפלגתי, או כמו שאומרים העוסד למעלה מכל
המפלגות, יכול יותר לפעול בחיי הצבור ולהשפיע עליו
אשר מוסר מפלגתי שחור גם התנוון וגם המציאות מכריז
לנו את התפר; מוסר המוסר למעלה מכל המפלגות מה
שלמעשה פרושו שהוא מוסרם מכל המפלגות, או אפשר
שתהי' לו השפעה שלמה וכללית עד חיי הצבור, יען כי
במסר כזה נמצאים אנשים שדעותיהם ברבר קבועת צורתה
של החיים הצבוריים הן שונות זו מזו, וע"פ רוב גם רחוקות
ומ"י בקצוניות מפורות המצב הזה, מכבר מה שהוא מביא
בכלל לאדם מעשה, הוא מחליש גם את הרושם הכללי
של המוסר ואת השפעתו על הצבור, עד שגם באותם הדברים
הבינוניים, שכל הדעות באים בהם למקום השורה, קשה בזה
ואת להשיג השפעה מוסרית חשובה על הצבור, משום שזה
האחרון בכללן אין לו אפן שלם בהמנהיגים הכלליים מפלגתיים
והמפלגתיים כאחד, ביחוד בשעה שהחבר נוגע להשפעה
בענינים רוחניים, כי בענינים של מעשים מבני אדם הוא
בוחן את הדברים רק ביחס אל עצמו, אם הם רק מתאימים
מצד זה או אין לו עסק עם המשפיעים והיו מי שיהיו, אבל
השפעה רוחנית, שהיא אנך קשה ביותר גם מצד עצמה,
אין אדם מקבל אם אין לו אפן גמור ושלם בהמשפיעים,
ואפן כזה אי אפשר שיהי' לו דמי שהוא רק באנשים
הקורבים לרוחו, מוסר שהוא מפלגתי שחור, רובש לו קרם
את אפן בני המפלגה הזאת והקורבים לרוח, והוא מקבוצת
מסביבו ומעצמם הכן לשירותו בלב שלם ובאמת בעבורם
הכלל, ואלה יצוים בחיים הכלליים איורה כזאת המעבירה
השפעה מעבורתם לאט לאט גם לחינים אחרים מותח או
יותר קרובים ברוח, במלים אחרות, מציאות התקופה האחרונה
מלמדתנו לשער בפנינו את הפתגם הזה: לתקן את הכלל אי
אפשר, תתקן את החלק, חזק! על איתנו הנביא, שגובא ב"ב,
אני, אם באמת תמצים אני תתקן, נשים את עינינו ולבנו אל
איתו חק מן הכלל שהקלקול שבו אינו מרובה כל כך, ואת
האפשר לעשות רק ע"י התפרדות ועולמות מיוחדת, ע"י
מפלגותיות.

ובמה ענינו למצב הרוחני של היהדות באמריקה וזו
בעת הפקידה של א"י העולמית.
(המשך יבא א"י)

מבריא,
היהדות החרדית וארץ ישראל
ב.

אבות הישוב חקים מרדו ויגעו עליו לכל פרטיו
ובקדוקו, הם נבעו ונחללו את המושבות, ובגנו וישובו את
הערים גם חזימו בשבועות על שבועות גם בנינים על בנינים

וזו הדלסת הנרות בעשים נח לפי השעון שבדואר 4,16 ולהשעון השמישי 4,58

חברי אנדרת ישראל צעירי אנדרת ישראל פועלי אנדרת ישראל כוח לבא אל חג שמחת בית השואבה בסוכת מרן הנאביד מוהרר יום חיים זננפלד שליטא באור ליום ה' ג' רחוקים סוכות. ההנהלה

חג הסוכות יצא לראשונה ויבנה שם את היום הראשון של סוכות ולמחרת (ביום טוב שני של גליון) יצא ללונדון! דיר יועץ החלים איפוא לחלל קדושת שני ימים מימים בבית אחת ולא מבלי כל ידועה מוקדמת מחשבת בתוך מכונית כי אם נלוי ופפורסם מעל דפי העיתון לכל קצוי ארץ וים רחוקים!

בגולה

מישהי הגנו לעצמנו לשאר דברים אחרים: אע"פ אנו ראש הסתדרות הציונית, הסתדרות שהמפקד כה לעקר מן השורש את האמונה והדת וההרע לבית ישראל יותר ממה שכל אומה ולשון הספיקה להרע לו בכל אכזריות ענייני מחאמר להיות גם ראש כל שלומי אומני ישראל, באלו פנים הוא מרים ראש דרור ברוש גלי את קרשי האנשים הללו בארץ התורה והנביאים ארץ קדושה? בשעה שאלה אינם אובים לחיור בהשתלטותו הוא דורשם באף ובכמה באמצעות עזרי ואח קדושים הוא רוצה לדפוס בלי חמלה, האם מולדת המאה העשרים היא התנהגות כזו? האנשים בפרוטותיו של העם הזה שהוא מפרש לקרן "הסוד" הוא קנה לו מושל אשר ישלט עליו גם דורם קדשי מבלי כל רגש של בושה בפני העם הזה ובפני עמים אחרים! אנו מקיים שקרוב היום אשר כל העם יתנוער מאפסרופים באלה, אבל מעשי התקשיות ברשות העם יוכרו לער.

שר.

להצלת כבוד בנות ישראל

עדים אני בזמן האחרון לסחוט תוגה מעצב שהופיע על אדמת ארצנו הקדושה אשר אחריה ותוצאותיו מגישרים. הפריצות פסחה זו שהועברה לארצנו מארצות הסער, חלבת ופושט ועושה שבות בחפז, הולכת וצורה ברשתה את דורנו הצעיר, ורבים ועצומים חלקיה וקרבנותיה. אין צורך לפרט עובדות ודמיון במעשים את המצב המוסרי בין חלק גדול מהדור הצעיר בארצנו שכולנו עדים לו, תופים ופז רחמים ורצון ואין אנו רוצים לבוא הכירה דירי קטנוני על מי ששם פגני ישראל אבל הן ימי השבון הנפש וחשובים הם חוסים חללי לנו, ועלינו לשם כל להרחיק את הכוונה מבגלל ישראל, עד כמה שאפשר. הן יתפלא כל לב יתורו נאמן למראה התלבושות הפורע והפקידה של בנות ישראל שהתחוללה להתראות בכל ניולה בזמן האחרון גם בחצרות ארצנו ועיר קדשנו. אלה אשר תכנינו פנתנו מהחורה את כל תעובות הגוים לא נתקדשה דעתם עד שהכנינו לזוהרם גם את המסמא הזאת ש"מורה דה פרו"י שמה בכדי לערער על ידה את כל אשיות מהרצון וענינותו, ויכלע את נחלתנו.

אלא אם אני מחשים ומצאנו עון, אם באירופה במקום שמקור הפריצות הוא מהגרי יושב הארץ, התחילו בכיו דודינו וצדיקינו אחרי ראותם את החורבן הגדול הנצטח מוח לעקרי התורה, לבער אחרי הרעה הזאת ע"י אמצעים שונים וגם הצליחו ועשו פרי, אך נובל! אני יושבת בחובק ריחם פה בארצנו הקדושה שלחפתנו מצאה התלבשות הפרוצה קן לה בעיקר אצל אחיותינו בנות ישראל, בעת שרואה מהגרי יושב הארץ אין כל כבוד ודחיפה דוחה ודחיפה! לא לא נתן כי "כונה יעשו את אחתה" הירדות היא מקור הצניעות ועד לפני אלפים שנה הכריות כיו אשר הולבושת באימפוטיות נקראה "עוברת על דת משה ודורות" נלחם בכל בחותנו ואל נתן לחלל את כבוד ושם בנות ישראל חובות ורובע על כל אב במשפחתו על כל בעל בעמיו על כל פנים בערמו להלחם בכבוד המגול הזה. הימים ימי שורה ושובה, נמחר נא ונסיר את אדתי הגבר מקרבנו!

התנפלות הרחקן קרייצלי על בתי המלאכה שף אנדרת ישראל בירנה.

וינה (א.י.פ. ב.) ביום 21 ספטמבר בשעה אחת וחצי בבילת השחורית "קונקוריאד" (בעל צלב הוות) על בתי המלאכה שף אנדרת ישראל, הרעישו את האפסניה וחרכו את כל החמוגות של אולם השנה וע"י זה נמצאו המורים אחרים התלמידים חיות גדולים שנתעוררו ע"י זה משנתם הצליחו לקרוא ע"י המדורין את המשפחה שהחששו שני

התנפלות הרחקן קרייצלי על בתי המלאכה שף אנדרת ישראל בירנה.

וינה (א.י.פ. ב.) ביום 21 ספטמבר בשעה אחת וחצי בבילת השחורית "קונקוריאד" (בעל צלב הוות) על בתי המלאכה שף אנדרת ישראל, הרעישו את האפסניה וחרכו את כל החמוגות של אולם השנה וע"י זה נמצאו המורים אחרים התלמידים חיות גדולים שנתעוררו ע"י זה משנתם הצליחו לקרוא ע"י המדורין את המשפחה שהחששו שני

התנפלות הרחקן קרייצלי על בתי המלאכה שף אנדרת ישראל בירנה.

חברים מהקונקוריאד הפועלים שהתאספו ביניהם על המקום רצו להתנפל על שני האסירים בחמת דומם עד הנגדה, אבל המשתה הנה, עדיהם הפרטיכל סדר מיר והמתנפלים ימסרו לבית המשפט הארצי.

מורעה
מי שרוצה לזכות בהספדים אמרי וואלי על בראשית שנות המכילים לעיר 279 דרשות חדשות לפי רוח חובן מחרב ה' ח' וואל ליב הדי הרצאה רב כפרון. יפנה על הכותב בדפוס: Sen. Garfinkel, 2 bis Rue de Rosiers PARIS (IV) France

לכתי תוך הישן לבנות
מיסר אנדרת ישראל ירושלים

דרשות שתי מחנות, מחנות מוסדות לכתוב, חשבון ומחנות מוסדות לכל מיני דקמה יז. לפניה בכך יום אל התנהלה בבית ישראל חצר בקווינא—

כאשר האחרת שני ימים בפניו מיועצת ויחית שבע רצון אבוא בברכת תורה וברכה בברכה שנה חדשה בחייה בפרנסה בכבוד, בחור ואל כבוון כפשו וגפש מברכו בכוח טובה.

שמואל ראפאפארט
הרב דער ספרינג פיער מאסס

לחולים במחלת הקיבה והרוטמיים
בא לעירנו באמריקה מר דוד שוחט סגניסט מוסמך שהתמחה במקצוע, בביה"ח בארצות-הברית בפסח 10 שנים הוא יורד לארצות את הכוללים מחלת הקיבה (מעצירות וכו') וגם מחלת הרוטמיים רפוי הקיבה נעשה ע"י מדרושים מברורי ברול ורפוי הרוטמיים נעשה באמצעות פפור גופני ואמבסאות בשני מסגרים הוא מסיר את הפיקה (העניר עניל) מהגלגלים כל לחות — ועושה גם סגיי למחלה האפסמא.

אחרי שפול של 10 מסגרים מרגישים כבר החולים את עצמם טוב.

הוא עושה פעמים בשבתות אלמרוזציי
ביום ד' משעה 2—5 יעשה מסגרי דעניים עבור תלמידי 5 ג'.

הוא מרגש את מחלת הגורל ומחלת העיר מעוני, בחצר ביה"ח עם בכוון משה 5—10 עונה מ"10—12 לפנה"ס וס"2—5 אחיז.

משבוע לשבוע
מחאה דרגי שעתונים ודעונים בלורו פרסמו שהחיות של חברת "בני הארץ" נשברו דעריבים, חגנו מוצאים לבנון לתוריע שידועה זו אין לה כל יסוד, והגנו מחיים נגד חוצאת בכה—

בית הכנסת אורחים הגדול הפארת ציון וירושלם, בחדש אלול ה' ספסר אורחיו מאה ושלישים ושמונה וחיות 628.

פרטים בישיבת ציון ואפריון, אנדרת ישראל, הירושקמית דחקת בשבוע זה פרטים בין הצעירים של ישיבת ציון ואפריון.

חלול יום חרין, ביום א' דרית חרבין במקומות שונים בעיר כחובות באותיות גדולות: מחר ביום ב' דרית חרית התחרות בדרו רגב במגרש תלפיות בשעה 8 בן קבוצת המעופפים ובין קבוצת חצוני וחוברי.

הרעיה לרבים
הגנו לחוריע בוח כי השכונות החדשות רוממה רחביה בנגשו חוקה הכללי של העירובין, ומחיים מותר לשלש מקצתם גם אל חשבותנו הגו ופחשכונות הגו אל העיר בן ציון ידלר

הרעיה לרבים
הגנו לחוריע בוח כי השכונות החדשות רוממה רחביה בנגשו חוקה הכללי של העירובין, ומחיים מותר לשלש מקצתם גם אל חשבותנו הגו ופחשכונות הגו אל העיר בן ציון ידלר

הרעיה לרבים
הגנו לחוריע בוח כי השכונות החדשות רוממה רחביה בנגשו חוקה הכללי של העירובין, ומחיים מותר לשלש מקצתם גם אל חשבותנו הגו ופחשכונות הגו אל העיר בן ציון ידלר

הרעיה לרבים
הגנו לחוריע בוח כי השכונות החדשות רוממה רחביה בנגשו חוקה הכללי של העירובין, ומחיים מותר לשלש מקצתם גם אל חשבותנו הגו ופחשכונות הגו אל העיר בן ציון ידלר

הרעיה לרבים
הגנו לחוריע בוח כי השכונות החדשות רוממה רחביה בנגשו חוקה הכללי של העירובין, ומחיים מותר לשלש מקצתם גם אל חשבותנו הגו ופחשכונות הגו אל העיר בן ציון ידלר

הרעיה לרבים
הגנו לחוריע בוח כי השכונות החדשות רוממה רחביה בנגשו חוקה הכללי של העירובין, ומחיים מותר לשלש מקצתם גם אל חשבותנו הגו ופחשכונות הגו אל העיר בן ציון ידלר

קול ישראל

עתון חרדי שבועי

VOL. III JERUSALEM

FRIDAY 14 OCTOBER 1924

שנה רביעית
יום ו' עשקס בראשית כ' תשרי (פסחים פה)
מחברת אנדרת ישראל:
לפחות ברות התורה והמצוה את השאלות השונות אשר תעלינה יום יום על הפרק בחיי עם ישראל.

יכל—אף אם ירצה—הועיל בזה במאמרו, וזה בעצ, איפוא בזה שהחברים ישקלו את שקלים הציוני ע"י המורחיו וכנראה שגם ראשי המורחיו בעצמם הרגישו את הסכנה הצפויה להם וכו'. הם עוברים את גבות קיום הסתדרותם והתחילו ע"כ, אחרי עשרים שנה של עבדות, הם משתפת לבנות משיבים מורחיו מיוחדים, מושב עובדים בחסין לבפר, עכו"ם, סמוך ירושלים, כשאנו לעצמנו עוד קשה לנו דבר על עיר הבנין המורחיו המיוחד הזה, אם למראה עינינו בפעילות העבר שפוש—או רואים אנו שגם מה שהמורחיו יוצרי על דעת עצמם רחוק עוד ממהתאים לרוח ישראל כבא, ובחיי ספר המורחיו ויביתו שהפסדו הרוחני אנו מחשיבים את הבנין המיוחד של המורחיו, כי הוא בכל אופן לא יהיה בו הפרוץ כל כך מרובה כאשר בבנין הציוני שהוא כל פרצה... ואולם בשביל חרדי אמריקה הרחוקים להשתתף בבנין הארץ ברות התורה עוד אין בזה פתרון לשאלת הפקידה המורחיו בחור פרקציי, ציונית, ואחריהם הזה היה יכול הציוני למלאות לו עלה בידו להשפיע על הבנין הכללי שהיה ברות התורה או לפחות שלא חשור בו כל כך הפקידה דתית שאין למשה חשיבה, אבל מכיון שאת התפקיד הזה לא עלה בידו למלאות בכל דתו אלא כבר כל הקהה שעוד יעלה בידו לשנות את המצב החולק וגורע היר מורחיו היה לבוא לירי משבר, ואם כאן בא"י עוד יש כל למורחיו וזה הקיום בחור מקבד, אבל זכות קיומו שם בחור יותן... כי אם המקבילים שמתחילים כמובן חסר לעצמם את עיניהם—הנה באה המציאות ופקחה את עיני החותמים...

המשך יבוא אחר

מבוא

המועצה המרכזית וארץ ישראל

המועצה המרכזית מסכימה להעזר ששעה ועדשה בנגוע להצעת חוקת הקהותה כאשר הקוראים ידעוים חגישה אנדרת ישראל לפני הים הנציב העליון, בתוצאה מהשיחה שהיתה לבין אתו, הצעתהק לסדר החיים הצעירים בא"י על יסוד התורה, הצעת חקק ונחמסמסת בקמיי בשעתה חקק וראוי היא לשמה ולתפקידה, גם היא מכורה בהתחיות שג צבור מאורגן, וגם היא למשרה לשפור עת האחרות, אחרות חלקים של יחודי כל עיר ואחרות כללות של כל גוש המורחיו בא"י, אך היא מברכה עד גיש יחודי המאחד עד ירי הרצון להכיר בחור יסוד מוצא לחייהם הצעירים את התורה הקי ומצותי עפ"י חשלתן ע"י, דמקן שמירת האחרות לא נוקקת לחייהם הפרישים של חבירי הקהלה והחיות, ואין החקק בדיקת את מרת החרדות שחם, אך אז חיה ורשית שלמות וחי וחובים באמת, המקבילים את התורה, לומר בחייהם הצעירים יחידים שלא הגנו עוד לגמרי גם כירותה לחקבר של עם ישראל, ויחידים המורחיו לפחות בחתקשורתו של העם הזה וסמורו ואין עינם ארה אם חצורו בכללותו לא בגר בה

לראבוננו הרי רמזה הוח עמר דפנינו גם בארצנו הקדושה, גם כאן עתיד החנך הנאימי להעמיד ננו דור של שונאי וישראל שלפי המצב המדיני כאן בארץ סכנתם תהי' עוד יותר מרובה משל אלה אשר באמריקה, וכמעט שאין איש שם עד לב את הסכנה הנוראה המתכה בני מתוך כוח וכמעט שאפילו טובי הצבור אלה הצעירים—מרת—כנה כל—מסורות אחרים של חילול—הדת שכונו לגמרי, כמכה אנושה זאת אשר מנפש ועד כשר הכל... והוא ה"י עלינו להושיע עולם ופליאו על אלה המספיקים את חשמן למדורת המוקד הזאת... אולם איך שהוא כאן בארצנו אינו מוצאים עוד נחמה בזה שביה ישנם הדבה מסורות תורה וחנך ברוח המסורה והאמונה המסורה שפרין וחי' איה קרש הכורים לה' ותניכיהן, כיתורים החרדים וצעירי הישיבות היום, יעזרו כחופה בצורה להגן על קדשנו, בשעה ששם באמריקה מוסדות כאלה הם מקרי המציאות וכמעט שאין דרושם יוכר... חסין להחנך ציונית שם הם הפקידה נוראה בענין מחרת המספחה, כשרות וכו' וכו' בענין שמירת שבת, וכשרותם הם יוש מי שישנו מחר נעצמו להשתתף גם היא במשא ומתן... והוא עומד רק ומפקח על משרותיו עושי דמיון או על בניו שדרכם כמובן כבר התורה הציונית... ואין באמריקה אנדרת או הסתדרות שהיה בבחור להעמיד את חורם במשורה, ולעורר את אחינו המאמינים שיחאחדו ויתאגדו כיו ליצור בה חוק אריר החציל את החרות במלוינו, מכיון חרין חיי המורחיו שרפנו וכן ידוע דתית לו, וישפעה חשבות בחוג החרדים שם לא נקא אף אצבע מקמת להקוין החיים הדתיים שם במקומם כי הוא לועג הוא המורחיו להענינים המקומיים, שאנדרת ישראל עוסקת בהם בארצות קיומה, ראשי המורחיו באמריקה חשו את כל המרץ של היהדות החרדית שם אז הקרנות הציוניות, ומבלי לדבר כאן על טוב העבודה הזאת שיחשבו אלי ידוע מכבר, חרי עובד סוף סוף לגמרי את החיים והחרדים שם במקומם במה שהסתדרות מאורגנת דתית ויבונה קעשות הרבה אבל המורחיו שהוא רואה את התנועה הציונית כתנועה-המאולה מתבייש הוא לעקוב בענינים פעמים כאלה—בחי הנלות... ואין כל ספק שרק וחי סבת, משבר המורחיו באמריקה/ שעתנו ארץ ו מרבים דבר עליו וכל אחד מביע את חסבה באופן אחר, ואין מי שיכוון את האמת והשופטה הזאת, חרדי אמריקה חרלו חבנין את החותלה שהמורחיו מביא דעם ישראל כל המנוקים שהמורחיו השתמש בהם, לזכות קיומן, כך חדרים חפים עד חוקי-חרת בתנועת הציונית ועל שמירת התורה בחיי האמונה, שהוא השתלח לקחת בהם את כל נחמסמסת ונחמסמסת של המציאות בת העשרים שנה שהראתה שער חיוס לא עמד בירי המורחיו להם בבנין הציוני אף נכד... אחר... ברות... המורחיו... קול... דל... השמטה... חשירות... חרמסמסת בגלוי גאות, צועקים עוזים מאדמת חקרי למורחיו שהתחלות המורחיו ואין כבר חיים יחודי באמריקה שלא ידע שחננין ציוני בארץ וזי ררות ישראל וחרותו, ושואן המורחיו

זמן דה"ל"ט רגות בעשים בראשית ל"פ השעון שבדורא 4,28 ולהשעון השבשי 5,00

מחיר המודעות
כל שורה מ"ט 4 גרם
למספרות דתיות
הנחה הנונה
אין המערכת אחראית בעד
תוכן המודעות וסגנון.
האדריקה לכל עניני המערכת
(האדמיניסטרציה)
Redaction "Kol Israel"
P.O.B. 513, Jerusalem
Palestine.
מספר התלפון. 451 Tel.

קול ישראל

תנאי החתימה
בארץ ישראל
לשנה 50 גרם
לחצי שנה 25
באנגליה לשנה 15 שילינג
באמריקה 3 1/2 דולר
בשאר הארצות לפי הערך הזה
כאמצעות הוולוטה הנמוכה
הצי המזרחי.
המיל:
הסדרות
אגודת ישראל
האחראי:
הרב רפאל קצנלנבויין
דפוס ש. צוקרמן, ירושלים

עתון חרדי שבועי

VOL. III JERUSALEM
FRIDAY 10 OCTOBER 1924

מטרת אגודת ישראל:
לפתור ברוח התורה והמצוה את
השאלות השונות אשר תעלינה יום
יום עק הפרק בחיי עם ישראל.

שנה רביעית
יום ו' עשקס' האוניו"ב תשרי (פסחים ער)
תרפ"ה

מתרחק ממעמד הר סיני, היחידים נשקעים בצרכי הניהל, וגם
הגוי כלו עסוק בסדור חיים צביריים גשמיים, וסכנה מרחפת
על קיום התעודה הנעדרת של עם ישראל, על "ממלכת כהנים
וגויים קדושים" של גויי קדושים, ככל הגויים בית ישראל.
שנה שנה מתרחק הוא מתעודתו והנה: "קרבנה שנת
השבע שנת השמטה" שש שנים תורע שך גויי ובשביעית
השמטה ונשטתה ואכלו אבינו עפר ויתרם תאכל חית השרה.
שנת שבתון לארץ, שבת דר', עם ישראל שב אל
העיר, שב לר', המעמד האבירי, החלק היותר מסיים בעם
עזוב את השרה, חוזר אל בין כותלי בית המדרש, את התורה
אל נשמת ישראל. שנה שלמה סופג הוא אל תוכו אלקות,
הוא מתפשט מגשמייתו, מתרומם גם הפרנסה היא רוחנית
ואכלהם לחמכם לשבע" אוכל קימעה ומתברך. מעין דגן
שמים, והוא מודין במון רוחני גם לשנות ההפסקה, שנות
העבודה, הבאות, החזק הזה שב לר'.

אבל העם בשלמותו לא מלא עוד את תפקידו, עוד
יושבי הכרכים בעלי החזון, שקועים בהחיות הגשמיים, במסחר
ותעשי, בהלכות מלוה ולוה, רחוקים הם החלקים האלה
מלהיות עם.
השנה השביעית מתקרבת אל קצה, וזה דבר השמטה
שמת כל בעל משה ירו', המעמדים משתנים, אין מנה ולוה,
עשיר ורש נפגשו, גם מעמד הרכושני במל, אין בשחון בהון.
עם ישראל נחרקן מעמדו הגשמי, מהעמדות
החזונית, האבירי משולד שדותיו וברמיו, עזב אותם לחית
השרה, המלוה משולל חינוך שמת אותו אצל אחיו האבירי,
ורוחני כלו באין בסיס גשמי הוא נכנס בתור, עם ר"ה אל
ר"ה שד השנה השמינית.

ובעמדו לפני ד' ביום הכולון, הנהו שוב גוי אחד
בארץ, גוי יחיד ומיוחד, לא ככל הגויים בית ישראל, הוא
שב להמצב של מעמד הר סיני, עם בלי ארץ, עם בלי
מסחר וקנין.
בעוד דבר אחד קשור עוד אל הגשם, אי"ל לו עוד
לחורום כדו, תקרת ביתו וכתליו מברידים בינו לבין
אביו שבשמים, על הצד הזה לא ותר עוד, מתנאי חומרי זה
לא השתחרר עוד, "ובתים מוכים חגבה וישבת", הוא עודנו
מרגיש א"ע בעד בית וחרוץ.

והנה בא חג הסוכות, בסכות תשבו שבעת ימים,
עם ד' מנותק את החבור האחרון עם החמר, הוא מותר, ברב
ד', על הבית, הבית אינו שלו, והוא מתכנס כלו לסוכה,
צילא דמחוסנות.

ביום הנאצל הזה, מגיע הוא לשלמותו, הוא חוזר אל
הרוחניות הגמורה, אל שנות דור המדבר, למען ידעו דורותיכם
כי בסכות הושבתו את בני ישראל בהוציא אותם מארץ
מצרים.

ובאותו יום חוזר הוא אל מעמד הר סיני, הוא נעשה
ראוי לקבלת התורה:

"מקץ שבע שנים במדבר שנת השמטה ב ח ג
ח ס כ ו ת וגו' תקרא את ח' תורה" תואת באוניתם.
ובקבלתו את התורה מקבל הוא שוב גם את השם
"עם", הקהל את העם.
משנה בלויא

הסדרות פועלי אגרת ישראל ירושלים

מומנה את כל אלה שנרשמו בתור חברים ואלה
שעלו עכשיו לאי שבארצם היו חברים לאני צ. א. י. א. י.
לאספה כללית
שתד' אי"ה ביום ד' ב' י' תמוז' בשעה 2 אחה"צ.
באולם האגדה.
(מאה שערים בחצר תחנת המשטרה).

הועד הזמני

הקהל את העם.

מקץ שבע שנים במדבר שנת השמטה בך
הסכות וגו' תקרא את התורה תואת באוניתם.
הקהל את העם האנשים והנשים והזקנים וגו'.
ישראל במדבר, נודד המקום למקום, משולל ארץ
מחוסר מעמד כלכלי, אין מסחר וקנין, מתכבד ברחם מן
השמים, במים מצור החלמיש, מוקף ענני כבוד, השמלות
לא בלות, נעדר כל המושגים הגשמיים והוא "עם". עם ד'
במעמד הר סיני בקבלו את התורה נבחר הוא בתור זה.
ביציאת מצרים הובטח לו: "וקדחתו אתכם לי לעם", ובמתן
התורה הוא מקבל: "הקהל לי את העם וגו'".
אבל ישראל עצמו איננו משיג ערין את מחותנו
הנכינה התורה לא נכלעה עוד באבירי, הוא מפקפק
מנסה, ממרה, קצה נפשו בלחם הקדוקל, קצרה נפשו בדרך,
איננו מסתפק למצא את חתומיו רק בתורה, ולא נתן ד'
לכם לב לדעת, ואזנים לשמוע עד היום הזה.

שנה שנה מתקרב הוא אל העיר, נפש העם מתרוממת,
מתעוררת, הצמאון וההשתוקקות להצרכים החומריים מפנים
מקום לצמאון רוחני, לא רעב לחם, ולא צמא מים כ"א
לשמוע דבר ד'.

שנה הארבעים, היום האחרון בחי' משה מקבל
התורה משה רבינו מפקק את מלא כבר את הפקידו, אם
הבשר את ישראל לתעודתו בתור עם, אם יכול הוא כבר
למסור אותו לחלמיו, והוא מנסה את ישראל, תבחינה
האחרונה, "לדעת הישכם אחבים את ד' בכל לבבכם",
הוא כותב את ספר התורה ונותנה לבני שבטו, "הכתבים בני
לוי", הנסיון עולה ופה ישראל מרגיש א"ע געלב, הוא מתרעם,
תובע את התורה, "אף אנו עמדנו בסיני וקבלנו את התורה"
משח רבינו שמוח היום הזה נהיית ד' עם.

הוא רואה את ישראל על גבה פסגת תעודתו, ישראל
בתור עם, עם ד' ותורה, והוא מרגיש עם זה גם שתעודתו
עצמו נמלאה, הוא עזב אותם במנוחה.

ישראל בארץ, איש תחת גפנו, וורע שדות, נוסע ברכים
בונה בתים לשבת בהם, מלוגן ערים, רוכש לו כל העמדות
הכלכליות של עם חיושב על אדמתו, המעמד החקלאי מתבסס,
מעמד כלכלי מתרחב, המסחר מתפתח, יש מסחר וקנין, מלוה
ולוה, העם מתקשר שוב אל הצרכים החומריים, עם ד' עובר
לחיות "עם הארץ".
הוא מתרחק מתעודתו האלקית, פושט את עדייו חמויות,

שלום לרחוק ולקרוב

ממרחק אנוך בברכת שנה טובה ומעושרה.
את מרנן ורבנן גאון וקדוש ישראל וראשי אגודת ישראל
שבארץ ובגולה, ואת רבותינו הגאונים הגדולים מרנן ורבנן
הגאון הגדול בני יצחק ירוחם דיסקין שליט"א, ומרנן
הגאון האביר דעת החרדים באהיק רבני חיים זונינפלד
שליט"א, וכל החרדים לדבר ה' שלומי אמוני אגודת ישראל
שבארץ ובגולה, לשיב הרב הגאון רבי חיים צבי הלוי
רובינשטיין שליט"א אביר בשיקאנה, לשיב הר' המופלג
ר' זאוויל ברעיוצמי בשיקאנה, להרה"ח ירא ושלם
ר' אליעזר אדלער בשיקאנה, מייסד אגרת ישראל
בשיקאנה, לשיב ומחוי' הרה"ח בנשיק ר' י"מ וויינבערג
בנוארק, לשיב היקר הרש"ח פאליטשוס, לר"ה הרה"ח
המופ' ר' בצלאל ניםלסאהן, לר"ה הרב הגאון
ר' נח נארפינמקל מנהל לשכת אגו"י בנויארק, לר"ה
הרה"ח החסיד ר' אפרים נארפינמקל באקלאנד קאל.
לר"ה הרב הגאון ר' מאיר הירשן בסן פרנציסקא.
ולכל ירודי ומכירי הרבים והנכבדים בארצות הברית העוררים
על ידי לחקמת הבנין הגדול והקדוש והמפואר, בית מחסה
ליתומים הגדול דיסקין בירושלים, ואת הרה"ח חברי מערכת
קול ישראל, וחברת מחוקקי הרח סניף אגו"י בבאסטאן,
וכשיב הרה"ח האדמו"ר מסלאנים שליט"א, והאדמו"ר
מביארוסטאק שליט"א.

יתברכו יחד הם וביתם וורעם בשנת ברכה וחיים שנת אורה
וישועה, שנת כבוד לעמנו ששון לעירונו שמחה לארצנו בבנין
שלם ביב:

רווינער מאסס, בירת אלול תרפ"ד

עוריא ועליג לידער

ברכת שנה טובה ומעושרה — איש ירושלים
חיקרה חתי, ורעיתו חיקרה חתי, ובני וחתי חיקרים ובני
שליט"א, ואחי חיקר ואחותיו וגיסו חיקרים ובכ"ב שליט"א
וכל משפחתו חיקרה ותנכבדה, להתראות בישועת ה'
ובחצרות קדשו.

עוריא ועליג לידער

בית אכל, מלון ופנסיון
צבי דב מירצקי יפו אי'
בית אכל, מלון ופנסיון, בית אמוניק (מול בתי פינגולד)
מסודר ומשוכלל באמן אירופי, מבט נהדר נשקף אל
הים — גן יפה, חדרים מרווחים ומרווחים — חדר
רחצת ואמבטיות, שרות, והגות, ומצוינות, במנהל בעניני
כשרות ושמירת חשב עצהו"ט.

קול ישראל

ירושלים

KOL ISRAEL

JERUSALEM

V-4 1924/5

מאמר בקשר עם רציחת הפרופסור ד"ר די הן זיל בקשר עם רציחת הפרופסור די הן זיל נאסרה ביום השני שעבר הגבי מני שוחט אחת סמנהיני הסתדרות הפועלים (הציונית סוציאלית) "אחרות העבודה".

דרשות הרה"ג הרב"צ ידער מיט דמאט סבב במשך חרש אלוז על בתי הכנסיות והמדרשות ובדברים נהגים עורר את הקהל לבוא כחשבים על הנהגתו והנהגת הדור הצעיר ולהטות את דרכם ליראת שמים.

מבלאות בביתו של ד"ר יעקב ישראל די הן זיל בחדר העבודה של הפרופסור ד"ר יעקב ישראל די הן זיל באמסטרם אחרי שחזר לתורה ודת היו תלויות שתי מבלאות מעל לשלחן הכתיבה, ועליהן הכתובות "ישראל אעפ"י שחטא ישראל הוא", ובא לציון גואל ולשבו פשע ביעקב" (יודישע פרעסע).

חברון

סיף סוף מתעוררים גם ישיני חברון מתרפתם... פרנשת בימים האחרונים מנועה והתעוררות בקרב הישרים והתמימים שבחשובי חברון, וביחוד בין ההורים שבניהם ובנותיהם לומדים-בעל כרחם מאין חנוך רצויים אחרים או מלמדים פרטיים-בבתי הספר של המורח"י, ואי הנהת והרצון מחנוך זה נגע כבר ללבם של אף גם החרדים המתונים וחברי המורח"י גופא שקודם הגינו ולחמו בעד החנוך הזה... ובצר להם החליטו לפנות אל הנהלת "אגודת-ישראל" בבקשה להוציא נפשות ילדיהם ושלוחת להם משלהם מלמד הגון לבנים, ומורה הגונה בשביל הבנות.

גרמה בעיקר להנועה זו מציאותו של מורח"י חפשי קצוני ידוע במסורות החנוך של המורח"י בחברון, הירוע בנגודיו הגדולים לרת ולכל קדשי ישראל, והחותר בגלוי גם תחת מצב החנוך ההוה ועל להעבירו לרשות החנוך של החפשיים ולסדר פה חנוך מעורב, מבנים ובנות יחדיו... חפשי ורמ"ה שבחברון בסכנה הצפויה ממורים כארי ומחנך כזה ואחר, שלא נתקבלו דרישותיהם הנמרצות כי יעבירו מורה זה מפתח המליטו להבדל כזה מאלו, ולדרוש מאגרי לכוון בחברון חנוך חרדי מתאים לעיר חרדית זו.

החפשיים עקרי להרחבת עוז זו מצד החרדים שבחברון, והחפשיים החלטה הידועה של הענדה, ושיבת סלאבורקא בקרוב לחברון. ואין מן הצורך להביע כמה גדולה וקדושה היא החובה והמצוה על מנהלי "אגודת-ישראל" לקבל בקשה זו ברצון וקמח להמלאותה בכך את האהבה והפזל הלב, ויציילו בזה גם פה הרבה, כדרך שהצילו בפתח-הקוה ובמברין, ועל השב חוה יודום לעולם כד-ישר-לב.

ישר.

להצבור החרדי

הירידה הגדולה בענייני ההזירות בבשרות מראבה מאד את הרב, הנך עובר על פני חנויות אחינו ורואה בעיניו כמה מיני מאמה כמה מיני גבינה מפה ומחולגרי, מונחות צבורות, שאין עליהם שום הכשר, וכמה מיני ביסקויטים שהבד"ץ פרסמו אשתקד שהן אסורות, והחנוני מוכר ותקח קונה, ואין חולה ואין דורש, חרג נעשה טבע וכמעט גשחכת דגמרי שצריך דדרוש, "הכשר" על דברים באה, הסיבה היא לפי שקנית צרכי מאכל מסורה בעיקר נשנים, ואלו די להן כשהחנוני המוכר הוא יהודי, והחנוני אף חתר במקצת טבע רצון למכור סחורתו כשמוממן לו קונה שלא דורש מבנו "הכשר".

נמצא גם חנונים שמבטיחים לחקונה שיש "הכשר" על זה והזו מאמין לו וקונה ויורעים אנו שאין שום הכשר על גבינות בין הגעשיות פה ובין האבות מחולגריא, לפי כמה חרשים אמנם הביא סוחר א' גבינה חולגריא וקבל או הכשר מהבד"ץ, אך הגבינה הזאת אולח ואמסה מן השוק זה זמן רב, ובחיים אין מציאות של גבינה עם הכשר הבד"ץ ובכל זאת כל החנויות מלאות גבינות וגמכרות בשופי.

יפקח גא הקהל את עיניו, ויחזיר כל אחד בביתו לדרוש מהחנוני הכשר מבר"ץ ולחתובן על הסימנים הימם שונות מתאמצים, ועיון אפשר לקות שהחמקנות השונות בשוק חלוקן.

אחד מעיר

לעשות פרוזבור

בקבוצ כל אדריסאות של אחבי במדינה זו למשמרת (בדו) והפציר בו לבא לבקר ב"בית היתומים החדש בעיר יתומי אוקריינא" שהוא ועוד אחר מיסרים... כבואו שם מצא מטות מוצעות ומעט בנדים ומון ושאל עד היתומים, הם הלכו לעבודתם היתה תשובתם, ויבקשו את הנכבד הנ"ל לחתום בספר זכרון ואמר כי לא יוכל לכתוב, אך לא הניחו לו עד שהסכים שהם יכתבו בשמו, וכתבו וקראו באוזניו ואינו זוכר רק סוף התעודה שכתבו בשמו המסתומת "אשרי העם שככה לו"... והאברך הנ"ל אמר כי בקרוב יעשה דרכו למדינה ויקיה לעשות גדולות...

ואנחה מתפצצת בקרב כל איש, האם באמת כה ירדנו ח"י עד שכל אחר קופץ בראש ועושה לו כנפים? האם הותרה הרצועה וכל בן בלי שם עושה מה שדכו חפץ מכרוז על מוסדות ושולח תעודות לכל אפסי ארץ? ואים הם נטורי קרתא קרישא אשר להם העז והמשרה נגדור נדרים, כל יבאו ורים, להוליך שולל עדת ישרים.

המודיע

משבוע לשבוע

פתיחת ישיבת סלובודקה בחברון. השבוע נפתחה בחברון ה"ישיבה" של תלמידי ישיבת סלובודקה, דע"ע נסעו בחברון שבוע אברכים, ויחר התלמידים יעברו לאט לאט עד שתסתיים הישיבה, אנו מברכים את הישיבה הנ"ל ליום פתיחתה בהצלחה, ויום קרנה ויגדיל תורת ויאדיר.

חכמים באו דעיר. בשבוע זה הגיע לירושלם ע"מ להשקיע הרה"ג המפורסם מוה"ר ניסן קופרשטאד שליט"א הרב ממקוב (פולין) ומוה"ר שמואל דפפורט שליט"א הרב בספרנינגסידה אמריקה, ברופים הבאים.

חברת, כפר העברי של המורח"י הצעיר, דרגי הסכסוך שפרץ בין הנהלת, כפר העברי ובין מועצת פועלי ירושלים יצאה הנהלת, כפר העברי בגלוי דעת בעתונים, גלוי בעל זה מצד המורח"י הצעיר ראוי להעריצה, מפני שזוהי העלם הראשונה שהמורח"י לא נרתע מלצאת גלוי באופן חרוץ נגד חלוצ השבת ואבילות גייס ע"י פועלי הסתדרות העובדים, הם כותבים שהם מחזיקים בפרוינציפס לא תחת עבודה למחללי שבתות ואוכלי נ"ט, כמו"כ החליטו בגלוי הדעת שאין הם מכירים בסמכות ועד העיר ליהודי ירושלים, (ועד החפשיים) מפני שהחרדים לא השתתפו בבחירתו, אין אנו יורעים עד כמה יחזיקו מעמד במלחמתם זו, אך עכ"פ לע"ע אנו אומרים להם "ישר בחכם".

עובד המנוח כדורי ז"ל, ההשתדלות הנמרצה של אגרת ישראל בדבר עובד המנוח כדורי שהקדיש סכום עצום לבנין בתי חנוך בארץ ישראל (נתפרסמה בשעתה בקול ישראל) לא הביאה לעצרתו פרי, וכך מה שהממשלה החליטה למסור ליהודים נפל דראבוננו בירי הציונים, ותחת אשר המנוח רצה להיטיב עם היהדות הארץ ישראלית, יספר כספו לבנין בתי ספר וגיימנסיות המפזים כפירה ומינות.

המנוח היה דתי, ואומדנא דמכת הוא שהחכו לבנין בתי ת"ת דתיים, ואין בעובד חוה שום שייכות ושום זכות לא להציונים ולא להערבים, אך כיון שהממשלה נטתה מדעת חנותן והתחשבה עם המלים היבשות שבהצוואה, וסמכה ע"י שלא נוכחה בה המלה דת, נהגה מקום להערבים דדרוש לחקק את הכסף לפי היחס המספרי של תושבי ארץ ישראל, בלי הבדל לאם, אחרי שהצוואה לא נוכחה גם המלה יהודים, הציונים בהתאמתם לקחת את זכות היהדות החרדית נרמו איפוא למסירת ממון ישראל ביד גכרים, ועד כגון דא נאמר, על דאמטת אשפורי.

הנסיעה לחברון, לרגלי ימי הרחמים והמליחות, נתברו הגוסעים לחברון להשתתף על קברי אבות, בשבוע זה נסעו תלמידי ת"ת עץ חיים ות"ת שבבית היתומים דיסקין בליות המסרים והמנהלים לחברון.

מגילת השבת, חברי המורח"י אשר במשמרת השבת בהתנגדותם הפוליטית נגד חברי ועד המועד הציוני-פרוינציאלי וגורגי, חזקו בשבוע זה חוברת בשם מגילת השבת אשר "אני" נאסמו כל המחאות נגד חלוצ שבת זה (באילו היה זה היחיד באח"ק) בחוברת זו התאמצו בדרך אגב להגדיל את כבוד רבני המורח"י וראשם ועצמות נפשות דעתוני לעמרת.

כדי לתת להחברת אורה כללית הכניסו בסופה גם מכתב מאת מרן הגאב"ד שליט"א אשר ערבו כנגד חלוצי השבת המחמרים בעזרי באח"ק.

נסיעת הנציב, נסיעת ה"מ, הנציב לגיבוה שחיתת צריכת לחיות בתחתית חרש אוקטובר נדרתה לזמן קצר (סמ"א).

ההתרגוה בין הקהל היתה גדולה ובמקום שקוו להשפיע על הקהל התקצף עליהם הקהל ולולא אנשים נבונים שהתאמצו למנוע מריב היתה שם מהומה גדולה, כנחים נפסקה התפלה ורק אחרי יציאת הצירים האלה נמשכה התפלה שוב.

פרג (ס. מ. א.) ה"דבסטור", האורגן הרשמי של הציונים המקומיים, מפרסם מכתב מהנח הרצק, אל פרופסור ארנס פינג בלונדון בתשובה על שאלתו של פרופסור פינג בנוגע להסבה שגרמה להסרת דתי.

אני משובנע, כותב הנח הרצק בתשובתו, כי העם היהודי הוא לאום, אולם חולשתם של היהודים היא לחשוב תמיד את היהדות דבר יוחר גדול מזה, ואני אינני מסכים לדעה זו, וזו היא הסבה אשר חשבתי את עצמי בן חורין גמור כמו כל אחד בן לאום אחר, לעבור דאונה הרת אשר נתן שלוחה נשמתה, כל נשמה יש דה הנטי, שלה וחובתו של כל אחד ואחד היא למלא אחרי נטיתו זו, כל אחד יש לו הזכות בשביל חפשו זה, והפתחם, חייד קודשין מתאים כאן במדואי, זהו הכל.

וינה (ס. מ. א.) הכמר סאאר אשר הכנים להנצרות את הנח הרצק בעשרים ליולי אמר לב"כ הסמ"א, כי בשעה שהנח הרצק בא אצלו לבקשו שיכניסו להנצרות, דא ידע כלל שהוא בנו של ד"ר הרצק ורק כשבועים אחרי שהוא המיר כבר את דתו נוצר, זה ע"י וקנה אחת בת שבועים שנה מבנות קהלתו, אשר שרתה לפני עשרים שנה בבית ד"ר הרצק בתור תופרת. הוא ראה אז את הידיעה שנתפרסמה בעתוני וינה, אשר הודיע כי הוא נעשה לקתולי, ורק בשבוע האחרון שלח הכמר סאאר דהנח הרצק הנמצא בלונדון, עפ"י בקשתו של זה האחרון, כרשים חבר, כי הוא כתב לו שזה נחיון לו בכדי שיוכל להכנס בהחנים של המסופרים שמה-הכמר אומר כי הנח הרצק נמק לו את רצונו להתנצר בזה שאין לו שום ידיעה מהיהדות, ומשום כך היה תמיד בלתי מיוצה במובן זה, במשך שלשה חרשים ה"י מנכר בתכיפות את הכנס, בוינה, אבל הוא לא דבר כדום עיר מחשבותיו.

קובנה (ס. מ. א.) ראש המטמרה לקח משני עגלונים יהודים את רשיונם להיות עגלונים, עד היסוד שאסור לעגלונים לשאת את זקנם.

מכתב מלונדון

הרב הגאון הגדול ר' מאיר שפירא אבד"ק פטרקוב וציר בית המחוקקים בפולין התארת פה זמן קצר ע"ד עור וסיוע לפעולתו הענקית אשר קבל על-שכמו, והוא בנין הישיבה הכללית דכד מדינת פולין עד שם, חכמי לובלין בתור מרכז גבוה ומאוחד אשר ממנה תצא תורה ודורא, ובתכנית נעלה מפליאה כל לב אשר תעיר עד כחו הגדול ורוב חכמתו וחכמתו של הגאון הנ"ל העוסק בבנינה ושכנוכה במס"י עצומה, הרבנים הגדולים ובחורי הבע"כ המופלגים והנכבדים נסעו לקראתו לקבל פניו על תחנת מסה"כ, ובכך רבעי העיר נערכו לכבודו הגדול אספות פומביות גדולות וכך מפלגות בני עמרו צופים והשתוממו על כחו הכביר אשר חגנו ה, ודבריו החוצצים להבות אש קודש המתובלים בדית ותבונה ויתרה והשקפות עמוקות עד הליכות החיים והמדינות הרעישו להכבות, וימים הרבה יזכר שמו לטובה ולכרבה לתחלה, ותפארת בקרב הצבור הישראלי כאן.

— בחורש מניא העבר נאסף אל עמו אחר מגדולי הרבנים במדינה זו הרב הגאון רבי דוד בהרה"ג ר' גדליה הלוי רבינוביץ אבד"ק סונדרלאנד (ודפנים מוצי במאהליוב) המנוח, ח"י מצוין גדול בבקאותיו בש"ס ופוסקים וכל מדרשי חז"ר יר"ש באמת ואיש המדות, דרשן נמלא ונחמד מה מפיך מרגליות, ואחרש חרשים הרבה, וזכה להניח בן במותו הרב הגאון ר' אלעזר משה הלוי נ"י הממלא מקום רבנותו של אביו, הנציב"ה.

— כמה רבנותו של הרה"ג החת"כ גור ישראל רבי מאיר צבי ד"ר יונג וצ"ל (שה"י רב ראשי על כל בתי כנסיות של אחבי, באירופי המאחרים חתת גשיאותו של המורד סוויטלינג והגלויים אלו) עורגו פגוי, והצבור הישראלי נכסף לראות מנוי רב גדול על מקומו בתור קברנים ספיגת היהדות החרדית ולחביא שלום ואמת בכל מוסדות הצבור, ולראבוננו גמציאם גם קשני חמוח באהת החותמים חתירות להפריע יבעד מיוני רבנים גדולים בגוריי החשפעה אך כבר חורו גסיונות חרבת כי אדיר כחם של אחבי לשום כל עקוב למישור, ושפת אמת דער תבון.

— אחת מנכבדי הצבור השב עתה מבקרי בעיתון קמר לפי תומי בי בחיותו בירושלם מגשו אברך אחד (אשר שחה כאן בשנות המלחמה בעסקים שונים ודרך אגב עסק

יחזקאל תרועה
וכי כל האומות יאמרו יחזקאל תרועה אלא אשרי
העם שידועים לרצות את בוראם ובסוף — בשופר.
הקציעה הקרנות היתה משמשת אצל בני הארצות
ועד היום הזה המיד לסמן של כדמחמה הרג
אות של דם ואש וחמרים עשן, ולכן גם אצלם
מביא חרה לקדוש גם אצלם. החזקע שופר בעיר

לכל בעלים הרשע, בחרדם כי מבול שד דם מביא לעוֹלָמוֹ, והוא נחמם שקיל שיצר. זה משניה הוא שגופריתיהם הם שהוא ההיפוך הנמרץ שלהם, וזהו אצלנו כל יצור של תורה.

ששועמד ומכריו כנשוא גם הרים, לא ישא עוד גוי חרב ודא ילמרו עוד מלחמה, שופר של "צדק כוכן כסאך חסד ואמת יקדמו פניך", כזה הוא יאל.

ואומולם כשהשטן המסחית של ממסלה הורין
שומע את קול שופרם של ישראל ביום הוכרחו
והומלך אתה ה' כדבר ברוך ציון משכן כבוד
עיר קדשך הוא מתעורר והוריד ויחש אולי
עוד אתו יום ה' הגדול ויגדל שר' והשכיב אל
בנים ולב בנים על אכזרם והבאת שרם בקרם
ורח ההשכנה האירופית המכרות על עצמה כי
ש' לקחם בן באביו בת באבת נאח באחיו וההשליט

ירושלים. אותו השטן בעצמו הבוחר בירושלים
גם לו נתיב בלב הקדושה. ונתתם לתוך תוכו
השופר ושתתם בכל מיני תחבובות, דהחליש
והפך ישראל לסתם להקו ולצפורו ואפילו זהב
הוא יחל ויחלץ. ללבושיו אבן אבן אבן אבן אבן

5. עומדת כנפת ישראל בחררה וקוראת מן המצד
ים של קרע שטון, וזרעה היא שבשעת הקיעותיה
עומד השטן על ימינה לשטנה, וזרעה היא כי
המשמינים למיניהם ויקמו עליה ככסל לאוניא
מחפלה ומבקשה בחררה, פתחון פה למיחמים

שבו יתקע בשופר גדול והתהשש כלל כעסן
היום תגדול ההוא שופרו של ישראל כוונתו
על מלחמתו הקשה וההורא נגד אויביו הרבים
קמוס עליו להבחירו מחמת שמו ה' על הבנים
הגדולים שמו מעד השולח העירור של אבותם
פחו אחרי א' נכר הארץ ועד הכבוד שגלה
אחריהם כבוד גדול ויוצא ונכבד

חן כבוד ה' לעמך תהלה ליראוך ותקוה טובה
תחונ פה לטיחלים קרי",
שפרופ, אלול תרפ"ד

עזריאל ועריג לירער
איש ירושלים

חול
חת
עץ
בית
על
עור

הנה כמורה במאורעות והרחפתאות, עתירה
עתירה פומבי, שנה של עמידה על המשמר
אביבם מראשית השנה ועד אחרית שנה,
נראה חרש של מלחמה מתמדת, מלחמה הקיום
לח המשגשג עברה, ליוני עתידה וזמנה היתה

בכלות שנת זו כאשר חששנו החינוך לעבור
קיפום, אנו חובים לסכם בקצרה את הנעשה
את האלחורינו ואת בשלונותינו, את רוחנו
מינה, את אשר בגינו ואת אשר לא נחנו לחורב.

מחיר המדפוס

כל שורה שט"ס 4 גרם
למסדיות דתיים

הנחה הנונה

אין המערכת אחראית בעד
תוכן המדפוסות ומסגרות.

האדריכל לכל עניני המערכת
והאדריכלות:

Redaction "Kol Israel"
P.O.B. 513, Jerusalem
Palestine.

מספר ההליפון: 451 Tel.

מספר ההליפון: 451 Tel.

מספר ההליפון: 451 Tel.

מספר ההליפון: 451 Tel.

מספר ההליפון: 451 Tel.

מספר ההליפון: 451 Tel.

מספר ההליפון: 451 Tel.

מספר ההליפון: 451 Tel.

מספר ההליפון: 451 Tel.

מספר ההליפון: 451 Tel.

מספר ההליפון: 451 Tel.

מספר ההליפון: 451 Tel.

מספר ההליפון: 451 Tel.

מספר ההליפון: 451 Tel.

מספר ההליפון: 451 Tel.

מספר ההליפון: 451 Tel.

מספר ההליפון: 451 Tel.

מספר ההליפון: 451 Tel.

מספר ההליפון: 451 Tel.

מספר ההליפון: 451 Tel.

מספר ההליפון: 451 Tel.

מספר ההליפון: 451 Tel.

מספר ההליפון: 451 Tel.

מספר ההליפון: 451 Tel.

מספר ההליפון: 451 Tel.

מספר ההליפון: 451 Tel.

מספר ההליפון: 451 Tel.

מספר ההליפון: 451 Tel.

מספר ההליפון: 451 Tel.

מספר ההליפון: 451 Tel.

מספר ההליפון: 451 Tel.

מספר ההליפון: 451 Tel.

מספר ההליפון: 451 Tel.

מספר ההליפון: 451 Tel.

מספר ההליפון: 451 Tel.

מספר ההליפון: 451 Tel.

קול ישראל

עתון חרדי שבועי

VOL. III JERUSALEM

FRIDAY 19 SEPTEMBER 1924

מספרת אגודת ישראל:

לפור ברית התורה והמצוה את

השאלות השונות אשר העלינה יום

יום על הפרק בחיי עם ישראל.

שנה שלישית ע"י ירושלים ת"י

יום י' עש"ק פ' תבוא כ אלול (פסחים ג')

תרפ"ד

תנאי התקופה

בארץ ישראל
לשנה 60 גרם

לחצי שנה 25 גרם
באגודת לשנה 15 גרם

באגודת לשנה 15 גרם
באגודת לשנה 15 גרם

באגודת לשנה 15 גרם
באגודת לשנה 15 גרם

באגודת לשנה 15 גרם
באגודת לשנה 15 גרם

באגודת לשנה 15 גרם
באגודת לשנה 15 גרם

באגודת לשנה 15 גרם
באגודת לשנה 15 גרם

באגודת לשנה 15 גרם
באגודת לשנה 15 גרם

באגודת לשנה 15 גרם
באגודת לשנה 15 גרם

באגודת לשנה 15 גרם
באגודת לשנה 15 גרם

באגודת לשנה 15 גרם
באגודת לשנה 15 גרם

באגודת לשנה 15 גרם
באגודת לשנה 15 גרם

באגודת לשנה 15 גרם
באגודת לשנה 15 גרם

באגודת לשנה 15 גרם
באגודת לשנה 15 גרם

באגודת לשנה 15 גרם
באגודת לשנה 15 גרם

באגודת לשנה 15 גרם
באגודת לשנה 15 גרם

באגודת לשנה 15 גרם
באגודת לשנה 15 גרם

באגודת לשנה 15 גרם
באגודת לשנה 15 גרם

באגודת לשנה 15 גרם
באגודת לשנה 15 גרם

באגודת לשנה 15 גרם
באגודת לשנה 15 גרם

באגודת לשנה 15 גרם
באגודת לשנה 15 גרם

באגודת לשנה 15 גרם
באגודת לשנה 15 גרם

באגודת לשנה 15 גרם
באגודת לשנה 15 גרם

באגודת לשנה 15 גרם
באגודת לשנה 15 גרם

באגודת לשנה 15 גרם
באגודת לשנה 15 גרם

באגודת לשנה 15 גרם
באגודת לשנה 15 גרם

באגודת לשנה 15 גרם
באגודת לשנה 15 גרם

באגודת לשנה 15 גרם
באגודת לשנה 15 גרם

באגודת לשנה 15 גרם
באגודת לשנה 15 גרם

באגודת לשנה 15 גרם
באגודת לשנה 15 גרם

באגודת לשנה 15 גרם
באגודת לשנה 15 גרם

באגודת לשנה 15 גרם
באגודת לשנה 15 גרם

באגודת לשנה 15 גרם
באגודת לשנה 15 גרם

באגודת לשנה 15 גרם
באגודת לשנה 15 גרם

באגודת לשנה 15 גרם
באגודת לשנה 15 גרם

באגודת לשנה 15 גרם
באגודת לשנה 15 גרם

באגודת לשנה 15 גרם
באגודת לשנה 15 גרם

באגודת לשנה 15 גרם
באגודת לשנה 15 גרם

באגודת לשנה 15 גרם
באגודת לשנה 15 גרם

באגודת לשנה 15 גרם
באגודת לשנה 15 גרם

באגודת לשנה 15 גרם
באגודת לשנה 15 גרם

אתרוגים מארץ הקדושה

נקי מאיסור שביעית

בית מסחרו הגדול מסחר אתרוגים

בבית נודע בשערים בכל קצווי ארץ רשם ולחלה

ומתכבדים את להודו כי גם בשנה זו יש לנו

אתרוגים יפים ומתורבים

אשר אין עליהם שום חשש שביעית כלל

אף למחרתו כן המתרחין

ואנו מבטיחים לקוחותינו שיות נאמנה ומדויקת

רן באיכות האתרוגים והן במחירים הכי נוחים

ונקוה כי יפיקו רצון מאתנו ומסחרותנו

מענדל פריעדמאן ושות' יפו - ירושלים

המקום למכתבים

Emanuel Friedmann & Co.

P. O. B. 324, JERUSALEM Palestine

המקום למכתבים: Emanuel Friedmann Jerusalem

בית מסחרו ב'פ"ה הוא בנוה שלום בבתי פינגולד מס' 20

(על שפת הים)

בירושלים - בעיר העתיקה בבית מסחר הספרים שלנו

ובמבנה שערים בבית מסחר

הא' נתום ראפה אה זלמן זקס (אצל הדיא)

המקום למכתבים

Herah Graf Petah-Tikva Palestine

בית מסחרו ב'פ"ה הוא בנוה שלום בבתי פינגולד בבית

הדיא (על שפת הים)

המקום למכתבים

המקום למכתבים

המקום למכתבים

המקום למכתבים

המקום למכתבים

המקום למכתבים

המקום למכתבים

המקום למכתבים

המקום למכתבים

המקום למכתבים

המקום למכתבים

המקום למכתבים

המקום למכתבים

המקום למכתבים

המקום למכתבים

המקום למכתבים

המקום למכתבים

מחירי הבולשביט

(מתוך מכתב פרטי)

אחי תשאלני האמת הרבה אשר קראת במכתבי

ברבר לקחת בתי בנסיוני ובפ"ד, אמת כן הוא נעשה

התקופה הזאת, גם בעירנו נלקח בהפ"ד הופה בכולם ונעשה

למקום ספורט, גם בקליני הסמוכה לקחו בשבוע העבר

כחוקה את בהפ"ד הגדול וכפו חר כניגויה על גבאי בהפ"ד

שיחשבו כידוע שנתנו אותו מרצוננו הטוב, ופרסמו כעונש

שהיהודים באו לידו הכרה שאין עוד חפץ והכרה בהפ"ד

לכן בחפץ רבם נתנום לרבר יותר נוחץ להם, ואח"כ באו

ב"י עמנו להפ"ד בקרדוס והתחילו לשבר את ארץ

הקדש, וקראו בקול גדול, איה נא אלקים יבוא וישיע

השמש התעלף לשמיעת דבריהם עד שהוכרחו להוביל

בעצלה לבינת-ההיכלים, ובכ"ז נעשו ב"י פרושים לשמיעת כאשר

לא אחת כתבת-לך.

אך לעומת זה פרשה לנו הממשלה גם דבריהם טובים

בהאמץ וגם בעירנו חשנונו בשני, ואשר לועד העיר בשם

עדת ישראל והוא מפקח על עניני היהדות ומשנה על

בשרות הבשר, וחסדנו הבהר בשם, וסומנו שבת-זה, לא

כבר בהיות פה יום השק בשבת, וכארכים איש פתחו

הנוהגים בשבת, קראו תיגר, אספת הועד, והחלט לרשום

את כל מחפצי השבת כפרסיה, אחרי אזהרה לקבלת

השבתה, לפרסם את שם על גליון ב"ה הבתי מדרשים

ולפרסם קשה עפי חוקי התקנות הועד א) למחוק אותם

מכל התבית כמו הבהרה תהיה, משניות ח"ק ב) שלא

יעלו לתורה, ג) לכל יהיה לעבור לפני התיבה אף ביום

יאצ"ל, ד) כל יצטרפו למנין ולכל דבר שבקדושה, אפס לא

עלנו דלת דרופין בחשובה, והתנה שכל מי שיופיע לפני

הועד ויחזיק בכתב חרטה על העבר וקבלה על להבא,

נחזור לקבלו לחרות לאחר מאתנו, והנה בשבוע הא' חזרו

במשורה אחד עשר איש, בשבוע הב' שבעה אנשים, ועוד

עשרים הרבה לשבוע, והשאר אף אלו שלא חזרו בכתב מרדו

כלם חזרו ויחזרו בשבת לא נשאר כי שנים או שלשה, וגם

על בתי החרוץ גורנו את הגורל.

והנה כי רבים היו מנגידים לזה והתבה בלבביותם היו

נדרן זאת ודוקא מהר"אם ושלמים כנהוג בשאלות רבות

אך אנחנו עמדנו על דעתנו בחוק, ועלתה לנו לבער הרע,

ועוד נשוב נדבר מזה.

המקום למכתבים

המקום למכתבים

המקום למכתבים

המקום למכתבים

מחירי הבולשביט

(מתוך מכתב פרטי)

אחי תשאלני האמת הרבה אשר קראת במכתבי

ברבר לקחת בתי בנסיוני ובפ"ד, אמת כן הוא נעשה

התקופה הזאת, גם בעירנו נלקח בהפ"ד הופה בכולם ונעשה

למקום ספורט, גם בקליני הסמוכה לקחו בשבוע העבר

כחוקה את בהפ"ד הגדול וכפו חר כניגויה על גבאי בהפ"ד

שיחשבו כידוע שנתנו אותו מרצוננו הטוב, ופרסמו כעונש

שהיהודים באו לידו הכרה שאין עוד חפץ והכרה בהפ"ד

לכן בחפץ רבם נתנום לרבר יותר נוחץ להם, ואח"כ באו

ב"י עמנו להפ"ד בקרדוס והתחילו לשבר את ארץ

הקדש, וקראו בקול גדול, איה נא אלקים יבוא וישיע

השמש התעלף לשמיעת דבריהם עד שהוכרחו להוביל

בעצלה לבינת-ההיכלים, ובכ"ז נעשו ב"י פרושים לשמיעת כאשר

לא אחת כתבת-לך.

אך לעומת זה פרשה לנו הממשלה גם דבריהם טובים

בהאמץ וגם בעירנו חשנונו בשני, ואשר לועד העיר בשם

עדת ישראל והוא מפקח על עניני היהדות ומשנה על

בשרות הבשר, וחסדנו הבהר בשם, וסומנו שבת-זה, לא

כבר בהיות פה יום השק בשבת, וכארכים איש פתחו

הנוהגים בשבת, קראו תיגר, אספת הועד, והחלט לרשום

את כל מחפצי השבת כפרסיה, אחרי אזהרה לקבלת

השבתה, לפרסם את שם על גליון ב"ה הבתי מדרשים

ולפרסם קשה עפי חוקי התקנות הועד א) למחוק אותם

מכל התבית כמו הבהרה תהיה, משניות ח"ק ב) שלא

יעלו לתורה, ג) לכל יהיה לעבור לפני התיבה אף ביום

יאצ"ל, ד) כל יצטרפו למנין ולכל דבר שבקדושה, אפס לא

עלנו דלת דרופין בחשובה, והתנה שכל מי שיופיע לפני

הועד ויחזיק בכתב חרטה על העבר וקבלה על להבא,

נחזור לקבלו לחרות לאחר מאתנו, והנה בשבוע הא' חזרו

במשורה אחד עשר איש, בשבוע הב' שבעה אנשים, ועוד

עשרים הרבה לשבוע, והשאר אף אלו שלא חזרו בכתב מרדו

כלם חזרו ויחזרו בשבת לא נשאר כי שנים או שלשה, וגם

על בתי החרוץ גורנו את הגורל.

והנה כי רבים היו מנגידים לזה והתבה בלבביותם היו

נדרן זאת ודוקא מהר"אם ושלמים כנהוג בשאלות רבות

אך אנחנו עמדנו על דעתנו בחוק, ועלתה לנו לבער הרע,

ועוד נשוב נדבר מזה.

המקום למכתבים

המקום למכתבים

המלון היותר נעים ומפורסם

נגנוע באליל הלאומיות היא השפה העברית היא נהר מקטקטו ותנוע נשק לקראת איב? כלום אין הית עם התורה שבכתב ושבע פה ותרין מצות ועם האמונת באלקי השמים ובכל העקרים וסודות ישראל טהרות קדושתם ופרישתם — שים בנזק השפה העברית אשר יאמרו והאמנים להחליפם בה? לו אין חבד בין החנך של שטר של העברים ובין זה של האלאנס, שניהם כחד מלאכי הטהות של האומה הם בעינינו, שניהם כאחד נושלי נשמתה ונלחמים בקימה, ולא אך בהאליאנס הנכונה בנים כופרים באלקי ישראל וזרים לעם אנו נלחמים כי אם גם בכל בית ספר בארץ ישראל המחין רהבים למורים וזרים ושפות ורות להצר בזה את צעדי החנך הדתי וטשטשו במצוה עלינו מאה רבותינו הנודים הקדושים אשר בארץ מה? ויבדלו מהם לחיים אלה החיים אהנו היום. אבל המורתי, אם אמנם שהנוני את מצות פי נדוני ישראל, ותורוה שנה כחד מלאכי ישראל המסורה לנו מרור דור, והוא משה דקא על הנך שכות שאמרו רבותינו הנודים בדרות שעברו וכוונותיו אלה, מהיכן קח דו בכל ואח תורה חדשה זו, שבעבור כל התורה והאמונה והמצות אין להחלל, ואורבה צריך להשתרר בכל על נטען החנך היותר חזקה תחת כל אלה ונעניען עד היסוד בהן, ובעבור אולי הכאמיות צריך להקיש עולמות ולעזוב כל העולם ההירודי מופה של מחממה זו אינו ידוע, אין בכל אופן דבר אחר ידוע החנך של שטר העברי בודא, כי יוקדש ויועזר שבו

בין אלה שאינם מכירים אותה כי לוחם אתה בעד הדבר הכי קדוש לחיהקת, ואם עד הנה נמצאו הרבה יהודים שלא תמכו בבית ע"ז — בארצנו עשר נמצאו לו תומכים. רבים חדשים ויבססו את הבית הזה להרבות כופרים בארץ ישראל ומהקשים בתורתם ובמצותיהם בארץ ישראל, ואתה המורתי מה לך כי נזקקת אשה לך כי נמנית עם אלה שכל להחמם אך ורק למען עקב מן הפרש מבד דת וכל קדושה וטהרה בישראל? אם מן דך כי נספתה להרבעת חנך של כפירה ומינות ושמה?

עד הנה בנגוע קעצם ספחו של המורתי אל המחנה היותר העברי ועכשו אל הפרשים: המורתי מוצא: כי כבר המלחמה צריך להיות מופנה לא כנגד האלאנס בלבד, אלא כלפי צדדים אחרים ואחר הצדדים הללו הוא ההנהלה הציונית בלונדון, השו און ושעני:

הקמוצים בתקציבו של החנך, סגור את שערי בתי הספר בפני מוחות אלאנס, וליו העולם ההרשי והעמדי אותם בעיב מחין לחנך העברי, תרע ההנהלה הציונית שעבור החנך בארץ לא בת חורגת היא המוטלת למשא עליה, החנך הוא יסוד מוסד בעבודת חישוב ובקצצה את תקציב החנך לא כפנה תחתיה האלימות היא מקצצת ונותנת בהנהלה לאפן של כל שפן העובר על דרך התחיי ומחוקק את כל היסודות העומדים לשמטת (תורה שם) ובכן, לא באפלה חוקק עוד המורתי, לא בסמיות

אפשר, והיו סדר העולם בך, אבל בשלפנו קברו של חרוג — לא עוד אלא שהחרוג הוא איש נכס — לא עוד אלא שהוא נפל במקום קדוש — קבה כוח נרגש חטב, מרגשים את "הקבר" מפני שהוא משונה ואון סדר העולם בך.

אילו היה אבגר מה בדרך כלל אדם לא היה מוחו עושה רישם כה גדול על דוד המלך ועל המלפלה המהגדרת לו, אבל מפני שבאבגר נדעק ביו אחר מאות מרגשים? ומה נרצח? מפני שנאה מפלגתית, מפני שהיה מאנשי בית שאול, מיתה, משונה כזו וקבר משונה כזה נרגשו מאד והרעישו מאד, ויבך עד קבר אבגר? לקבר הזה נשברה רוחו של דוד.

דוד הוא בלבד, אלא, ויבכו כל העם, וכך את ארצאים: אנה חטא העם — נשן יחיד — חטאת גדולה ויעשו להם אלקי וחב — לשון רבים אפני חטות צ"ל ויעשו לא מפני חטאת הקהל היתה כללות דכן נאמר, חטא העם, אבל אפן עבירה העל היה שונה לפי המסקנות, אחרים חטבונו לאות, ואחרים לעזר אלקים, אחרים חטבונו למשל, ואחרים לא עשו אלא בבדי להקים כנגד משה רבנו לבן נאמר בזה, ויעשו להם

שני חרשים וסחצה עברו מאן נרצח בחצות ירושלים, הקדוש יריהן ויל והרוע לא נתפס עדיין, וסנקרת השאקה מה נשחנה מקרה זה מכל המקרים, רצח אם יהי? אפי' בפני נחל, הירק מן העיר ובאישן לילה נאמרים ונחפסים כפים עשי הנבל ופה כיוצא מן הכלל, כוסה הדבר במשאן וחירה סתומה זו מעוררת מחשבות גנות המריכות איהנו מנוחה, כי באין נמול על העבר, פי יעורב ליום המחרה. כשעבנו לנו את השחיטה שנה? כפפים רוקא תחת עול הורים רוחנו, החרשנו וכבר נסתגלה ביה להכלל. אבל קיונו כאוב מאד ותנונים ידבר, אנה ממשלה רופמה, מה הוא דבר שנוגע בכפחון החיים, אשר ווה וכתו של כל אורה ואורה חק חובותי הרבים, המסים הכללים והפרטים נובים מתדרים כמו מחפשים, בעוד הממשלה נושאים כחרדים בחפשים שכם אחר, לפה איפוא דם חרדי ויהי הפקר? מרוע יהיו חיוו לליום מנג?

ממשלה נאורה ורופמה? אפי' רבבות נפעמים מבקשים מרגע, אלפי אחרים ישרים, מבקשים מחסה בטוח. אנה המאפי לניות את הרצח.

כלפי לויא?

החנך העברי שכל ידועותו היא השפה העברית הכרוי מלחמה על האלאנס שנים הרבה היה אין לו והוא משהל על שפה זרה, וקא, ראה המורתי, את הפולטים הזה ומהר קנא אף הוא את קנאת החק, הלאומי שבו והעמיר את עצמו במערכת יחד עם אלה הלוהמים בעד השפה נגר כל המוללים בכבירה והמתנששים בשלשונה (התורני מ'א).

חובו של המורתי הרתי לאומי ידוע למדי בשערי ירושלים ונדוליו שהוא מגדל בבית מדרשו למורים הנם נדפס על מינו של חנוכו בביתו זה, גם המסורים הורים לוחם ישראל ותורוה המסורים שמה בחסרות נרץ וויים שנואי הרת וחכמי התלמוד ומשלימים שצויים עליהם וכשושנתו של דרין וכיוצא באלו ידועים, ואף על פי כן, פרשים ונגנו לעצמנו לשאק מאה המורתי כלפי לויא?

סיסמיו של המורתי היא דת לאומי ומרוע זה בשעה שהרבה נוגע אל החק הראשון בשלשון, המורתי כובש פניו בקרקע, וכשהרבה נוגע אל החק השני אשר בשמאל שמימי טרם הוא קיל ועקב כנשוך ענא? בשעה שכל חישוב החרש שחפסם בבתי החנך העברי במינות והפקרות ולולל בכך קדש בחזיון שבה ובתוהוים בבכה. הקדש עד מחסוקת קראותו ושמות ונכרה למדי מחמקו הדתי נשמת העם בשעה זו המורתי אינו פוצה מה ומצפצף ועוד. עורר במערכת בעבור, קרן היסודי, שחלל שפן מפני מוקדש למין חנך של שטר בזה, ובשעה שחנך של שטר אחר רוצח

הספד

הגרייז צורלסון על הפרופסור דירדן ויל בבית הכנסת הגדול, לפענאריע שוחלי בקיטוב.

בירושלים עיר חק, בין אלפי בקרים עתיקים, אשר לפני ארץ ושמנה מאות וניה שנים בעני אה הקרבנות שנגדו ביר הקנאים הני בירוינו שנו את הסנהדרין בתור בלדים ובקש לקדש את דם התנא רבן יוחנן בן זבאי מפני שדא המסים למרינותם — בין אלה הקברים נחוקה בתרש זה קבר חרש נדמוי שבעד אה. המלומד הגדול פרופסור יעקב ישראל דירדן, קרבן ידיו של קנא מורדני וגדולה היתה קריאתו, שחתינו של "המלאך הוטה", כי הא מוכן רב לא היה לו בר מיני כזה.

שוק חק לו פרופסור דירדן מביחבים אחרים חמל עקרים ברחוב יהודי מכיון ותחאם מאחורי הכותל יר בו נשמה חצית, הוא נפל, אבל קם עוד, ובנראה בקש שמשקלה כגור אחר מרגישת הכבוד היתה כללות גוסו אינו מרגיש מפני שהוא בטבע הרגיק ואח משא מפני הוא מרגיש חושב מפני שאינו מבני ורגיק.

כשפגנו קבר של מי שמת, אין אנו נרעשים ב"ב הרבה בקרים בעולם — והלא סוף אדם למות ואחרת אי

בבשרות הוא מלון ורשבסקי

ולחם בתור מתקדים, אין שם זכות אנושית ליצור צנורה בכדי להתקין את המלח החפשי, כשם שהוא בעצמו פותח להם את כל בתי הכנסות דכאן דכבר בהם בהרשאות, מבדי שום צנורה, ובמה שנוגע לתשובה על דבריו, זהו דבר שאי אפשר, ראשית: מפני שהספר הזה נערך על ידי "אגודת ישראל" בתור אורגניזציון, ולכן אין שום זכות לאורגניזציון אינפדניגית אחרת להפריע לה כמה שהוא שנית: אין כאן אספה שיתנהלו בה וכוחים, בשעה הספר אין מקום לזכותים בעד או נגר, ושלישית: לא רק היהודים אלא גם עמים אחרים מחזקים בכל חק בהתפתח הרומי העתיק: על הסתיו: "De mortuis: aut bene aut nihil", או שבה או לא כלום.

התשובה ההגיונית הזאת לא הועירה כלום, וכשהרב קרא את הספרו הלשו דהם אחרים מתקבוצה הזאת להפריע באפן סקריאטי של ב"ו כנגד ה"ניצה", לא הועילו, גם דברי הרב שפנה ישר איהם בבקשה שלא יפריעו, לא הועילה גם הכותה הרב אפילו בפרסומם הרומי בשעה שיוצא באפן חרף כנגד הממשלה והיזכרלים, הקשיבו האחרונים לדבריו אפילו, הקשיבו יהודים, הקשיבו בכבוד ורא הפריע, כי זה לא הועיל, השיבניות של הקבוצה הזאת היתה מחוץ לשבע כמעט כל הקהל נרעש מאד וסחה כנגד הפרואות הזאת, ועל אחר בקשו ללמד פק, דרך ארץ להסקנולסטים, אבל בהסתגר עזר ניהל הרב ובמחית המשיך ונמר את נאומו המהיר שנתלה בפניו של מיהאית כפוס.

הפרעה הזאת מצד אנשים שהם פחות או יותר בני חרבות ושהם יודעים היטב כמה מן המברכות יש בהפרעת הדבור החפשי של מי שהוא יעאכויב העז כנגד רב הכיכר של בשרבי, שהוא אחד מנרדיו העאכויב שליחודים שעל תמיד ועלם גם עכשיו עם הצבור שדע"ס קדיש שהי ברוסטי וייר ועדת הרבנים הרשמה — המוסר העליון היחיד של היהודים עיר המיספרים הפנימי — יויר, הכנסה הגדולה של אגרת ישראל, ביניה הגרע בכל המצוות הנוגה בתור נאון וחכם עי חבורי הגדולים הנפוצים מאד — דבר כזה לא עלה על דעתם מעולם, ואפילו תפוסנים המפלגתי לא חלם על עריכה, סדר כזה במקום קדוש.

ובזה לא אומר עוד דת חכך למחרת היום השתדל העתון, "אונגר צייט" (נרדון 680) לחקשן מצד אחד את התעלולים ופגוע מצד שני בכבוד הרב — מהיכן חיות — ומה לא יכשר אצלו? ובהפכו את העובדות מן הקצה אל הקצה נתן לה צורה אחרת נכמה.

כנגד בוין המקום הקדוש מצד הקבוצה הנוכרת, בוין רבני הראשי ובוין הקדש שחובו ככולו היה נלהב למשנע החפשי, כנגד חולו הקדש בשוקות בון בבית הכנסת, כנגד שוכן עזר, ובנגד התקפות החולל הגדול שיש ברגוים, דחונק את הקול היחודי החפשי, למנוע אותו משפכת חלב בבית הכנסת על שפכת דם יהודי נקי, אנו מוחים בכל מרגע, בכל נאוננו בכל נשמתנו.

הדרך שבמקרה רציני ואיום כזה, בחר לו לשון ערומים בליון דה שי, לאמר: הלילה לנו מהאשים את הסתירות הציוניות שרבו בנגנון. זה שיריהן התכוון ללכת ללונדנה לשם בנייה חדשה ובהנה (המערכת). אבל אם חוהמים את מי שהוא כשם "בונד", או כבר מאמין הקהל בכל מה שיאמרו עליו, מעולם לא אמרו ערוננו על דיריהן, שלחם בעד דבר קדוש בעיניו, ואולי הי' בעיניו בוני הארץ העברית בארץ שחרה תהי' בה ענין פרטי דבר נורא ומשום זה לחם בצדק בעד אמונתו... באותה הזכות של האמונה לא חפצו להכיר, המלחמה הפוליטית בארץ ישראל רחשה רופה לזו שלפני המסים שנה: גם היום מטילים הרם על הצד המתנגד, אלא שהלוחמים הם אחרים.

כל הקשש שיצא מי שהוא מרעתי ע"י מעשה הרצח אינו אלא שעה. הערונות מסתפקת בהבעת דברים של צער רשמי, בל המלים מרגשים אנו שביעת רצון בסתר ולפעמים גם בללי, המבינים שבני האלה הנושאים את אחריותנו על שבסם אמרים שיריהן הי' "מוסרי" ומשום זה נתן הי' להנן בערע, אחרי שהסרים אנו כח חקי נגר בניהה בממלכה דבר שהי' בידנו אלמלי היתה לנו מלוכה.

הם אינם חושבים כלל מה שיצא לנו אם נחוק את משפט האנדרת ואת הרצח הפוליטי כללי ידן נגר בונדים בעיני היהודים, בעיני דיריהן היינו כלנו "בונדים" כפי שהי' הוא בעינינו, והוא גם הקומוניסטים בארץ ישראל מוסרים עלינו. במסקנה ואצל הערבים ועושים כל מה שביכולתם בכדי לחתור חתרות תחת מפעלנו ובבחינת המאמצים הם "מפנקים" פחות מה אנדרה, ואם יתרג היום בונד קומוניסטי יתרג מסחרת אחד מקפרי הציונים וכן הלאה: ואנה אנחנו באים?

אנחנו מעלים לא היינו וכאים קבל האורטודוקסאי. מתפנקו לפטרים במלח "חלוקה" ובאמת, כמה גדולה היא זכותם של היהודים אלה וכמה בנטיים נבנו על ידם בירושלים שהם היו עכשו לאבן הפנה בשביל הבנין החדש.

כלפי פנים

א. ערונות שלא במקומה. סדרת נפשוני מספכים חשקים וזופים שאחזו בו הערונות השבורים של הציונים ביום לרצח של הקדוש ידן ויל ואישיותו, מלאים הרעפות, אנהנו על ה"עלילות ברשע" שלהם, שערות כל נוכח, גם במילא דעברא לגיוי ער, שחתינו האנטי-שמיים, כמותם כאין נגדם, וזי זה יעצור כח לא מדי פוע בהכחשות וגם מי ינעם לכך חקמקותו שהנעו חשקים.

אמנם כן גורר חוץ כמו שגוררה גם החוצפה, לא מספיק להפריצות חריצות עצמה, כיא מוספים עוד חטא על פשע בשקירות ובעלילותיהם. אך צר מאד כי יש להחמקם גם על עתוננו הרשמי אלקי וחבם — לשון רבים אף כאן נאמר, ויבכו כל העם — לשון רבים — לחתות, שבבכי, זו היו ביונות שונות לזכרים, אחרים בכי מפני שנחרג אחד מאנשי מפלגת המרגשים, אה "הקבר" מפני שהוא משונה ואון סדר העולם בך.

אילו היה אבגר מה בדרך כלל אדם לא היה מוחו עושה רישם כה גדול על דוד המלך ועל המלפלה המהגדרת לו, אבל מפני שבאבגר נדעק ביו אחר מאות מרגשים? ומה נרצח? מפני שנאה מפלגתית, מפני שהיה מאנשי בית שאול, מיתה, משונה כזו וקבר משונה כזה נרגשו מאד והרעישו מאד, ויבך עד קבר אבגר? לקבר הזה נשברה רוחו של דוד.

דוד הוא בלבד, אלא, ויבכו כל העם, וכך את ארצאים: אנה חטא העם — נשן יחיד — חטאת גדולה ויעשו להם אלקי וחב — לשון רבים אפני חטות צ"ל ויעשו לא מפני חטאת הקהל היתה כללות דכן נאמר, חטא העם, אבל אפן עבירה העל היה שונה לפי המסקנות, אחרים חטבונו לאות, ואחרים לעזר אלקים, אחרים חטבונו למשל, ואחרים לא עשו אלא בבדי להקים כנגד משה רבנו לבן נאמר בזה, ויעשו להם

אנקי וחבם — לשון רבים אף כאן נאמר, ויבכו כל העם — לשון רבים — לחתות, שבבכי, זו היו ביונות שונות לזכרים, אחרים בכי מפני שנחרג אחד מאנשי מפלגת המרגשים, אה "הקבר" מפני שהוא משונה ואון סדר העולם בך.

אילו היה אבגר מה בדרך כלל אדם לא היה מוחו עושה רישם כה גדול על דוד המלך ועל המלפלה המהגדרת לו, אבל מפני שבאבגר נדעק ביו אחר מאות מרגשים? ומה נרצח? מפני שנאה מפלגתית, מפני שהיה מאנשי בית שאול, מיתה, משונה כזו וקבר משונה כזה נרגשו מאד והרעישו מאד, ויבך עד קבר אבגר? לקבר הזה נשברה רוחו של דוד.

יוורש ומן רב מאד.

מי היה פרופסור די חן? הוא היה יחודי הולגר, משרד ידוע, סופר בעתונים חולגים ואנגלים שונים, ופרופ' במשפטים מתחלה היה המוציאת, ובני מפלגות אחרות, בכל על אפן המות המבשלה ע"י חלוק הקדש, וחלול השם שאצל "עם הסגולות" אירעו מאורעות בארץ, וכן — "ויבכו" בזכים שונים היו בין העם. אילו היה הפרופסור די חן מה מיתה "רגילה" היו מצעירים עד לו, במה ידועה רק בני מפלגות, בארץ, אגרות ישראל, אבל אם מיתתו היתה משונה ובדמי ימיו ירד אל קברו עד ימי אחר מאותו המאשעים (דפי הידיעות שבידנו) וחיכו? בעתיק, ומתי? בתקופת התחי? ועל מה? עד שחנך לו המרגשים חקשים של חתיות חתירות — מאורע זה מרגיש אף את מהגדיו — חישורים בדבותם — קצוניים ביותר, קבר משונה כזה נרגש חושב, ויבכו כל העם על קבר הפרופסור די חן.

מה לא התקוממו הערונות — ער הרצח אצל הערונות חגורית בכל המלונות שחחול של המפלגות חתירות, וגם של אינם יהודים: נרעשה מאד על הרצח, חגורית חות והרעיעה את מחאתה העזה כנגד קר רענן שבוה, שהוא נרגש ומעזעז את לבות בך האנשים חישורים, ועוד

(*) הערה: אילו פתח לא רק משלחת זו, אלא גם משלחת של הסתירות הציונית שבאת לפניו מקדם מורכבה מואי אוישקין ריומן, סקר, ודוד ולין.